

**Analiza systemu gospodarowania odpadami
komunalnymi dla Gminy Miasta Stargard
za rok 2015.**

Kwiecień 2016

Spis treści

1	Wstęp	2
1.1	Podstawa prawna, cel i zakres analizy	2
1.2	Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami	2
2	Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Stargard i liczba ludności	4
2.1	Dane administracyjne	4
2.2	Liczba mieszkańców miasta Stargard.....	5
3	Charakterystyka gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard	6
3.1	Charakterystyka gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.....	6
3.2	Administrowanie gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	9
3.3	Odbiór odpadów pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	11
4	Rejestr działalności regulowanej i odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych	14
4.1	Kontrola umów na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych	14
4.2	Kara za nieosiągnięcie poziomu recyklingu	15
5	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard w 2015 r.....	17
5.1	Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe).....	17
5.2	Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	22
5.3	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	23
5.4	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	26
5.5	Kontrola półrocznych sprawozdań.....	29
5.6	Poziomy odzysku	29
5.6.1	Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	29
5.6.2	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych	31
6	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	34
7	Koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	36
7.1	Koszty poniesione w związku z zarządzaniem systemem, odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	36
7.2	Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	37
7.3	Upomnienia z tytułu zadłużenia.....	39
8	Ważniejsze problemy stwierdzone w trakcie funkcjonowania systemu w 2015r.	40
9	Wnioski.....	42

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna, cel i zakres analizy

Opracowanie niniejszej Analizy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi dla Gminy Miasta Stargard za 2015 r. wynika z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250). Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym Sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonym przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 przywołanej ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

Celem niniejszego opracowania jest dokonanie rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Miasta Stargard w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczby mieszkańców;
- 5) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Niniejsza analiza jest elementem zarządzania zintegrowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie. Analiza ta ma za zadanie dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2 Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Przy sporządzaniu niniejszej Analizy oparto się o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

- 1) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023 przyjęty uchwałą Nr XVI/218/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 sierpnia 2012 r. ze zmianami;
- 2) uchwała Nr XVI/219/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014r. poz. 558 ze zmianami);
- 3) Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 (KPGO 2014) przyjęty uchwałą nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (M.P. Nr 101, poz. 1183);
- 4) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zmianami);

- 5) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250);
- 6) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. Nr 676);
- 7) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. Nr 645);
- 8) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. U. z 2012 r. Nr 630);
- 9) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. Nr 1052);
- 10) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1973.);
- 11) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie Katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923);
- 12) uchwała Nr XXIV/268/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013r. poz. 548 ze zm.) oraz uchwała Nr XII/119/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 03.12.2015 r. poz. 5017), zmieniona rozstrzygnięciem nadzorczym nr NK-3.4131.321.2015.KN Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 01.12.2015r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 03.12.2015r. poz. 5017 i 5018), która weszła w życie w dniu 17.12.2015r.;
- 13) uchwała Nr XXIV/269/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013r. poz. 369) oraz uchwała Nr XII/120/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 października 2015r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30.10.2015r. poz. 4124), która weszła w życie 13.11.2015r.;
- 14) uchwała Nr XXIV/270/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013r. poz. 370 i poz. 1683);
- 15) uchwała Nr XXIV/271/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013r. poz. 746 i poz. 1684) oraz uchwała Nr XII/121/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 października 2015r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie

odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 04.11.2015r. poz. 4257), która weszła w życie 18.11.2015r.

- 16) uchwała Nr XXIV/272/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczonej przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013r. poz. 371 i poz.2200) oraz uchwała Nr XII/118/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczonej przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 03.12.2015 r. poz. 5002), która weszła w życie 17.12.2015r.

Ponadto w dniu 27.10.2015r. podjęta została również uchwała Nr XII/117/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30.10.2015r. poz. 4123). Uchwała ta weszła w życie z dniem 01.01.2016r.

Nowe uchwały podjęte w dniu 27.10.2015r. mają wpływ na kształtowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Najistotniejszą zmianą jest zmiana metody naliczania opłat za gospodarowanie odpadami z metody „od powierzchni lokalu mieszkalnego” na metodę „od gospodarstwa domowego”. Pomimo, że nowy sposób naliczania opłaty zaczął funkcjonować dopiero od 01.01.2016r. zmiana ta pociągnęła za sobą szereg czynności, począwszy od konieczności przyjęcia deklaracji zmieniających składanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, weryfikacji deklaracji, wszczynanie postępowań w przypadkach budzących wątpliwości lub dotyczących nieruchomości na które właściciele nie złożyli deklaracji, wprowadzenie wszystkich deklaracji do systemu informatycznego i dokonanie przypisów.

2 Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Stargard i liczba ludności

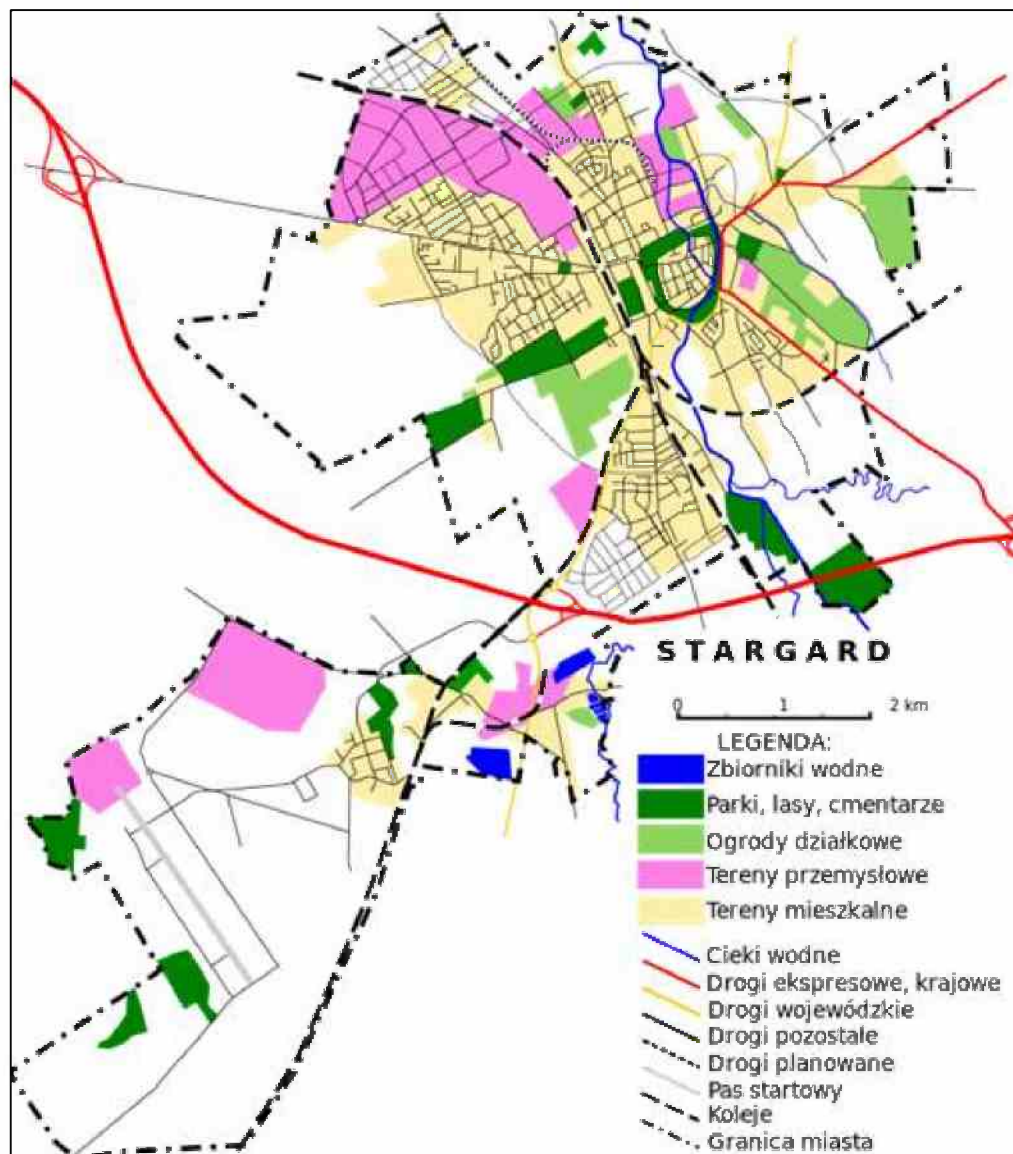
2.1 Dane administracyjne

Województwo: Zachodniopomorskie
Powiat: Stargardzki
Gmina: Stargard
Powierzchnia: 48,08 km²
Wys. 20 m n.p.m.

Miasto położone jest nad rzeką Iną przy drogach krajowych nr 10 oraz nr 20, w odległości 46 km od granicy państwa, 36 km od Szczecina, 35 km od międzynarodowego portu lotniczego w Goleniowie, 180 km od Berlina i 120 km od Terminalu Promowego Świnoujście. Leży na pograniczu dwóch krain geograficznych: Niziny Szczecińskiej i Pojezierza Pomorskiego, co ma duży wpływ na zróżnicowanie typów krajobrazu w najbliższej okolicy. Przez zachodnią część miasta przebiega 15 południk długości geograficznej wschodniej.

Osiedla mieszkalne Stargardu: Osiedle Pyrzyckie, Osiedle Letnie, Osiedle Hallera, Osiedle Zachód, Osiedle Chopina, Osiedle Tysiąclecia, Osiedle Kopernika, Osiedle Lotnisko, Osiedle Kluczewo, Osiedle Panorama. Na Rysunku 1 przedstawiono plan Stargardu z zaznaczonym głównym zagospodarowaniem poszczególnych obszarów.

Rysunek 1. Plan miasta Stargard.

Źródło: „Stargard drogi” autorstwa Krzysztof Szyłobryt - Praca własna. Licencja CC BY-SA 3.0 na podstawie Wikimedia Commons -http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stargard_drogi.svg#/media/File:Stargard_drogi.svg

2.2 Liczba mieszkańców miasta Stargard

Liczba mieszkańców miasta Stargard na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego według stanu na dzień 31.12.2014r. wynosiła 68.922.

3 Charakterystyka gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard

3.1 Charakterystyka gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

W Stargardzie, system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje od 01.07.2013r. Przed tą datą, Gmina Miasto Stargard realizowała te zadania w ramach funkcjonowania Urzędu Miejskiego, m.in. nadzorując działalność przedsiębiorstw zajmujących się odbiorem odpadów od właścicieli nieruchomości tj. prowadziła rejestr działalności regulowanej, ewidencję zawartych i rozwiązanych umów, kontrolowała sposób postępowania z odbieranymi odpadami komunalnymi, w tym sprawozdania kwartalne składane przez przedsiębiorstwa wywozowe w zakresie odbioru odpadów komunalnych itp.

Przygotowując się do przejęcia obowiązku gospodarowania odpadami komunalnymi powstającymi na terenie miasta, Gmina Miasto w październiku 2012r. utworzyła jednostkę budżetową - Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie. W celu realizacji zadań i zapewnienia funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, Zarząd Usług Komunalnych wyposażony został przez gminę w środki pieniężne. Przekazywane jednostce środki pochodzą z pobieranej przez gminę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i przeznaczone są na finansowanie:

- 1) odbioru, transportu, zbierania odpadów komunalnych;
- 2) odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 3) selektywnej zbiórki odpadów, w tym na funkcjonowanie stacjonarnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (EKOPUNKTU), mobilnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych oraz zbiórki niepotrzebnych i przeterminowanych leków w aptekach;
- 4) edukacji ekologicznej;
- 5) obsługi administracyjnej systemu;
- 6) realizację pozostałych zadań przekazanych przez gminę.

Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi dla miasta Stargard został zaprojektowany w sposób umożliwiający realne rozwiązanie problemu wszystkich wytwarzanych na terenie miasta frakcji tworzących strumień odpadów komunalnych oraz osiągnięcie ustawowo wymaganych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami określonych frakcji odpadów.

W celu podniesienia jakości świadczonych usług w siedzibie Zarządu Usług Komunalnych funkcjonuje Biuro Obsługi Klienta (BOK), w którym właściciele nieruchomości m.in. składają deklaracje, zgłaszają zapotrzebowanie na dodatkowy odbiór odpadów, na worki, kody kreskowe, wymianę pojemnika oraz uwagi i zastrzeżenia do usługi odbioru odpadów. Oprócz BOK, w ZUK funkcjonuje kasa, w której przyjmowane są wpłaty gotówkowe.

W łańcuch tworzący system gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Miasto Stargard zaangażowanych jest wiele podmiotów:

- gmina jako podmiot będący właścicielem wytwarzanych odpadów (zarządzającym), zobowiązany do wykonania ustawowo określonych zadań w zakresie gospodarowania odpadami oraz zapewniający środki finansowe niezbędne do funkcjonowania systemu,
- jednostka budżetowa zarządzająca systemem przejmująca funkcje gminy w zakresie gospodarowania odpadami,

- wytwórcy odpadów,
- przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, posiadający wpis do rejestru działalności regulowanej,
- przedsiębiorstwa zajmujące się odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, w tym regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK),
- organy administracji publicznej pełniące funkcje statystyczno-kontrolne.

Fotografia 1 i 2. Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie: Biuro Obsługi Klienta, kasa

Foto: ZUK – własne

Zgodnie z artykułem 6c ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obligatoryjnie od dnia 01.07.2013r. zorganizowano odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jednocześnie bez przejmowania obowiązku przejęcia zadań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych nadal odbywa się na podstawie umów zawartych pomiędzy właścicielami nieruchomości a podmiotami odbierającymi odpady.

W zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi Miasto odbiera od mieszkańców wszystkie odpady powstałe na nieruchomościach zamieszkałych tj.:

- 1) odpady komunalne zmieszane – w każdej ilości;
- 2) odpady zebrane w sposób selektywny, określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard, tj.:
 - odpady selektywnie gromadzone z papieru i tektury – w każdej ilości,
 - odpady selektywnie gromadzone szklane – w każdej ilości,
 - odpady selektywnie gromadzone z tworzyw sztucznych, metalowe, wielomateriałowe – w każdej ilości,
 - odpady ulegające biodegradacji, a w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone – w każdej ilości,
 - odpady wielkogabarytowe – w każdej ilości,
 - odpady budowlane i rozbiórkowe – na podstawie oświadczeń określonych, w ilości 6 m³ w okresie 3 lat,
 - odpady niebezpieczne, a w tym: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny itp. – w każdej ilości,
 - opony – w każdej ilości.

W Stargardzie stworzono dogodny dla mieszkańców system odbioru odpadów, który gwarantuje odbiór wszystkich wytworzonych przez mieszkańców odpadów w gospodarstwie domowym. Obserwowanym od 2014 r. efektem przyjętych w Stargardzie rozwiązań – w tym standardów świadczenia usługi odbioru odpadów przez gminę – było znaczne ograniczenie ilości powstających na terenie miasta „dzikich” wysypisk.

W 2015 r. w okresach: wiosennym, letnim i jesiennym nasiliły się zjawiska porzucania przez nieznanych sprawców odpadów na terenach niezagospodarowanych, szczególnie w jarze na osiedlu Pyrzyckim, przy ul. Składowej, Usługowej, na tzw. drodze czołgowej przy ul. Kościuszki, przy drodze wewnętrznej w kierunku Kłępina oraz przy Rodzinnych Ogrodach Działkowych przy ul. Rolniczej. Na tereny miejskie, oddalone od zabudowań, na których zostały zlokalizowane „dzikie” wysypiska nieznani sprawcy porzucali nieznaczne ilości odpadów komunalnych (tj. odpady z tworzyw sztucznych, opakowania szklane, szkło, papier, folie, zużyte meble i odzież, zużyty sprzęt RTV i AGD). Na „dzikie” wysypiska trafiały także odpady pochodzące z drobnych remontów – gruz, niewykorzystane materiały budowlane oraz odpady zielone powstające podczas prac ogrodnich. W znacznych ilościach trafiały tam też odpady, których charakter wskazywał na wytwarzanie ich w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej.

Łącznie w 2015 roku zlokalizowano i zlikwidowano 12 „dzikich” wysypisk. Niezwłocznie po stwierdzeniu powstania „dzikiego” wysypiska, MPGK Sp. z o.o. – na zlecenie ZUK – oczyszczało teren i usuwało zebrane odpady. Z miejsc, na których zlokalizowane zostały „dzikie” wysypiska w ciągu całego 2015 roku spółka miejska zabrała 26,62 Mg odpadów, a koszt ich likwidacji wyniósł 13.699,19 zł. Masa zebranych odpadów zmniejszyła się w stosunku do 2014 r. ponad czterokrotnie (w 2014 r. – 114,85 Mg), a w stosunku do 2013 r. – osiemdziesięciokrotnie (w 2013 r. 2.135,70 Mg). Zestawienie ilości „dzikich” wysypisk oraz masy porzuconych przez nieznanych sprawców i zebranych przez gminę odpadów w latach 2013 – 2015 pokazano w Tabeli 1.

Tabela 1. Ilość „dzikich” wysypisk zlikwidowanych przez Gminę Miasto Stargard w latach 2013 – 2015.

Lp	Wielkość	2013r.	2014r.		2015r.	
		Ilość	Ilość	4:3	Ilość	6:4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Lokalizacja „dzikich” wysypisk	14	32	2,28	12	0,38
2.	Masa zebranych odpadów	2.135,70 Mg	114,85 Mg	0,05	26,62 Mg	0,23

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

W związku z tym, że nie na wszystkich terenach w mieście zobowiązanym do utrzymania czystości i porządku było miasto – w zakresie zapewnienia czystości i porządku w mieście niezbędna była współpraca Zarządu Usług Komunalnych z innymi podmiotami, takimi jak: Straż Miejska, zarządy dróg, Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Informacje o nieporządku były przekazywane na bieżąco tym podmiotom w celu uporządkowania zanieczyszczonego terenu.

3.2 Administrowanie gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

W 2015 r. opłata za gospodarowanie odpadami naliczana była według metody od powierzchni lokalu mieszkalnego. W dniu 27.10.2015 r., Radni Rady Miejskiej podjęli pakiet uchwał na nowo regulujących system gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie. Tym samym, z dniem 01.01.2016 r. w Stargardzie zmienił się sposób naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od stycznia stargardzianie nie ponoszą już opłat zależnych od powierzchni mieszkania, lecz od gospodarstwa domowego, czyli opłata naliczana jest ryczałtowo dla każdego gospodarstwa domowego. Stawka opłaty została zróżnicowana w zależności od liczby osób zamieszkujących na nieruchomości – co pozwoliło na zachowanie zalet dotychczasowego rozwiązania. Oprócz tego, stawkę opłaty zróżnicowano w zależności od charakteru zabudowy (stawka opłaty w zabudowie wielorodzinnej jest ok. 30% niższa niż w zabudowie jednorodzinnej), co podyktowane jest różnicą w ponoszonych kosztach przy odbiorze odpadów oraz tym, że w zabudowie jednorodzinnej właściciele nieruchomości wytwarzają więcej niektórych frakcji odpadów np. w okresie letnim - odpadów zielonych, a w okresie zimowym - odpadów z popiołów, które przekazywane są cyklicznie do odbioru. Oprócz tego na nieruchomościach w zabudowie jednorodzinnej z większą częstotliwością oraz w większej ilości wytwarzane są odpady remontowe, ponieważ właściciele nieruchomości mają większą powierzchnię nieruchomości, w tym obiektów do utrzymania i konserwacji.

Wprowadzenie zmian w gminnym systemie gospodarowania odpadami wymusiła nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która weszła w życie od 01.02.2015 r. Wszystkie gminy w Polsce zobligowane zostały do podjęcia nowych uchwał, regulujących kwestie gospodarowania odpadami w ciągu 18 miesięcy, tj. do 01.08.2016 r. Dotychczas w Stargardzie opłatę wyliczano w zależności od powierzchni mieszkania. Jednakże nowelizacja ustawy wprowadziła niekorzystną zmianę art. 6k ust. 4 ustawy, która odebrała gminom możliwość ograniczania wysokości opłat w przypadku dużych powierzchni oraz osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, jak również rodzin wielodzietnych i wielopokoleniowych.

Szukając metody naliczania opłat, która spełniałaby wymagania znowelizowanej ustawy, a jednocześnie zachowywałaby zalety dotychczas stosowanej metody od powierzchni lokalu mieszkalnego (tj. ograniczenie wysokości opłat, ochronę gospodarstw jedno i dwuosobowych, ograniczenie kosztów administracyjnych) oraz zapewniłaby bilansowanie się systemu, Zarząd Usług Komunalnych – zarządzający systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście, podpierając się doświadczeniem oraz wiedzą na temat ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, stopnia segregacji, a także rodzaju zabudowy i wielkości gospodarstw domowych objętych systemem, przeprowadził szereg analiz i kalkulacji zmierzających do znalezienia metody najbardziej optymalnej dla mieszkańców naszego miasta.

Jednocześnie, szukając najkorzystniejszej dla mieszkańców metody naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kierowano się założeniami tj. tym, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie ma charakteru ekwiwalentności jeżeli chodzi o ilości wytwarzanych odpadów (system naliczania opłat jest „oderwany” od faktycznej ilości wytwarzanych odpadów przez konkretnego mieszkańca) i jest opłatą publicznoprawną charakteryzującą się tymi samymi cechami, co podatek. W związku z tym, system obliczania opłaty publicznoprawnej powinien wiązać się z ponoszeniem przez mieszkańców gminy całości kosztów funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, bez względu na faktyczny udział mieszkańca w powstawaniu tych odpadów,

a określona wysokość stawki opłaty jest pochodną kosztów funkcjonowania systemu. Dlatego też, dokonując wyboru metody naliczania opłaty kierowano się tym, aby w jak najbardziej optymalny sposób rozłożyć koszty funkcjonowania systemu na poszczególne grupy gospodarstw domowych, tak aby zapewniły one bilansowanie się systemu oraz jego płynność finansową i jednocześnie nie obciążały nadmiernie budżetów domowych. Kluczem rozłożenia kosztów systemu na poszczególnych mieszkańców są metody zaproponowane przez ustawodawcę, które niezależnie od dokonanego wyboru metody, zawsze będą miały swoich zwolenników i przeciwników. Wyznaczone w ustawie metody naliczania opłat od początku „rewolucji śmieciowej” budziły najwięcej kontrowersji, ponieważ każdy mieszkaniec opowiadając się za daną metodą ocenia ją z perspektywy metody najkorzystniejszej dla siebie. W ramach prowadzonych analiz badane były wszystkie cztery metody dopuszczone w przepisach ustawy (tj. metoda od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, od ilości zużytej wody z danej nieruchomości, od powierzchni lokalu mieszkalnego, od gospodarstwa domowego), w różnych kombinacjach dla poszczególnych rodzajów zabudowy.

W wyniku licznych analiz oraz spotkań i dyskusji z radnymi wypracowano najbardziej optymalne rozwiązanie dla Stargardu. Zrezygnowano z rekomendowania przewidzianych w ustawie innych metod naliczania opłat takich jak metoda od osoby, czy metoda od wody. Metoda od gospodarstwa okazała się tą metodą, która w największym stopniu pozwoli zachować te dotychczasowe efekty, które udało się osiągnąć w Stargardzie ze względu na:

- 1) powszechność opłat** – przede wszystkim, dzięki tej metodzie opłatami są objęci wszyscy mieszkańcy, a nie – tak jak w przypadku gmin, w których wybrano metodę od osoby, gdzie po wprowadzeniu systemu ubyłoby od 20 do 30% mieszkańców, a przy tym wpłat dokonywało 70 – 80% tych, którzy złożyli deklaracje; dla porównania, w Stargardzie wszystkie nieruchomości zamieszkałe są objęte opłatą, a wpłaty dokonywane są na poziomie 99%;
- 2) ochronę rodzin wielodzietnych** – w przeciwieństwie do opłat od ilości osób oraz od ilości zużytej wody, metoda od gospodarstwa w naturalny sposób chroni rodziny wielodzietne; nie jest przecież jednoznaczne, że koszt odbioru odpadów od rodziny z czworgiem dzieci będzie sześciokrotnie wyższy od tego kosztu przy jednoosobowym gospodarstwie domowym; natomiast różnice w należnościach sięgałyby nawet kilkudziesięciu złotych – na niekorzyść rodzin wielodzietnych;
- 3) niższe opłaty dla gospodarstw jedno i dwuosobowych** – wprowadzając zróżnicowanie stawek dla gospodarstw jedno i dwuosobowych – utrzymano ochronę tych gospodarstw przed nadmierną wysokością ponoszonych przez nich opłat; osoby samotne powinny być szczególnie chronione, ponieważ w większości przypadków są to osoby starsze, zostają same niezależnie od swojej woli, a koszty utrzymania mieszkania maleją tylko w niewielkim stopniu;
- 4) ograniczenie częstotliwości składania deklaracji** – ograniczono konieczność częstego – tak jak ma się to na przykład przy metodzie od wody – składania deklaracji; generalnie przyjmuje się, że jedno mieszkanie to jedno gospodarstwo domowe, w związku z czym raz złożona deklaracja będzie obowiązywała przez wszystkie kolejne lata, bez konieczności kolejnych wizyt w Zarządzie Usług Komunalnych;
- 5) niższe koszty administracyjne** – metoda naliczania opłat od gospodarstwa domowego – podobnie jak metoda od powierzchni lokalu mieszkalnego – gwarantuje największą stabilność uchwalonych stawek ze względu na niewielkie zmiany ilości gospodarstw zakładanych obecnie do naliczenia opłat; poza tym uproszczony sposób naliczania i weryfikacji opłat pozwoli na utrzymanie dotychczasowych, niższych niż przy wodzie czy przy osobach – kosztów administracyjnych systemu, zarówno kosztów gminy zarządzającej

systemem oraz przyjmującej deklaracje jak i zarządców, którzy te deklaracje muszą przygotowywać i rozliczać na mieszkańców.

W związku ze zmianą metody naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 01.01.2016 r. i tym samym ze zmianą danych będących podstawą do ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, właściciele nieruchomości byli zobowiązani do złożenia nowych deklaracji o wysokości opłaty. Nowe deklaracje były przyjmowane od dnia 18.11.2015 r. do 14.01.2016 r.

Wysokość ustalonych w Stargardzie miesięcznych stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 01.01.2016 r. kształtuje się następująco:

- 1) zabudowa jednorodzinna
 - gospodarstwa jednoosobowe: segregacja 30,00 zł, brak segregacji 39,00 zł;
 - gospodarstwa dwuosobowe: segregacja 50,00 zł, brak segregacji 65,00 zł;
 - pozostałe gospodarstwa: segregacja 60,00 zł, brak segregacji 78,00 zł;
- 2) zabudowa wielorodzinna
 - gospodarstwa jednoosobowe: segregacja 20,00 zł, brak segregacji 26,00 zł;
 - gospodarstwa dwuosobowe: segregacja 35,00 zł, brak segregacji 45,50 zł;
 - pozostałe gospodarstwa: segregacja 40,00 zł, brak segregacji 52,00 zł.

3.3 Odbiór odpadów pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

W 2015 r. zadania w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zbierania odpadów w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, wyposażenia nieruchomości w pojemniki do odbioru odpadów oraz zapewnienia ich należytego stanu technicznego i sanitarnego realizowała spółka miejska Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na podstawie umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego. Wybrany operator został zobowiązany do:

- 1) stworzenia i zapewnienia funkcjonowania:
 - a) Biura Obsługi Mieszkańców,
 - b) Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, a w tym:
 - Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. EKOPUNKT-u),
 - Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (PZON), a w tym zorganizowania zbiórki przeterminowanych leków w aptekach;
 - mobilnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych;
- 2) odbioru wszystkich przekazywanych przez mieszkańców odpadów komunalnych;
- 3) prowadzenia akcji edukacyjnej;
- 4) prowadzenia działań kontrolnych świadczonych usług;
- 5) wyposażenia nieruchomości w pojemniki;
- 6) wdrożenia i funkcjonowania systemu indywidualnej identyfikacji pojemników oraz worków na odpady, w szczególności poprzez wyposażenie wszystkich pojemników do zbiórki odpadów komunalnych w transpondery;
- 7) bieżącego dostarczania worków do zbierania odpadów oraz zapewnienia możliwości ich pobrania (w tym kodów kreskowych) w Biurze Obsługi Mieszkańców;
- 8) utrzymania właściwego stanu sanitarnego, porządkowego i technicznego pojemników na odpady;
- 9) sporządzenia w uzgodnieniu z ZUK harmonogramów odbioru wszystkich frakcji odpadów komunalnych, oraz harmonogramów mycia i dezynfekcji pojemników i bezwzględnego ich przestrzegania.

Na terenie zabudowy jednorodzinnej przyjęty został system mieszany workowo-pojemnikowy:

- odpady selektywnie gromadzone odbierane są w workach,
- odpady zmieszane odbierane są w pojemnikach.

Na terenie zabudowy wielorodzinnej przyjęty jest system pojemnikowy:

- odpady selektywnie gromadzone odbierane są w pojemnikach, tzw. „dzwonach”,
- odpady zmieszane odbierane są w pojemnikach.

W zabudowie wielorodzinnej do pierwszego piętra lub do 4 gospodarstw domowych dopuszczono możliwość odbioru odpadów selektywnie gromadzonych w systemie workowym.

W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, każdy właściciel nieruchomości miał zagwarantowany odbiór odpadów zmieszanych bezpośrednio z nieruchomości. Wszystkie nieruchomości zamieszkałe wyposażono w pojemniki na odpady zmieszane i na bieżąco je opróżniano. Odbierany był również nadmiar odpadów wystawiony przez mieszkańców (w workach) przy pojemnikach i w altanach śmietnikowych.

Fotografia 3 i 4. Odbiór odpadów selektywnie gromadzonych w systemie workowym oraz w systemie pojemnikowym.

Foto: <http://www.mpgk.stargard.pl>

Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów „u źródła”, mieli zapewniony odbiór selektywnie zgromadzonych odpadów opakowaniowych bezpośrednio z posesji, w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Prowadzenie selektywnej zbiórki uprawniało właścicieli nieruchomości do naliczenia w deklaracji niższej opłaty. Natomiast każdy właściciel nieruchomości, niezależnie od tego, czy zadeklarował selektywną zbiórkę odpadów „u źródła”, miał zapewniony odbiór z posesji odpadów zielonych w workach oraz odpadów wielkogabarytowych. Ponadto zapewniono możliwość nieodpłatnego pozostawienia w EKOPUNKCIE powstających w gospodarstwach domowych wszystkich selektywnie zgromadzonych odpadów: odpadów niebezpiecznych (w tym: zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego) oraz odpadów remontowych (w ramach wyznaczonego limitu).

W zakresie selektywnej zbiórki odpadów właściciele nieruchomości jednorodzinnych wyposażeni byli w worki na szkło, worki na PET i – od 2016 r. – worki na makulaturę oraz w kody kreskowe. W 2015 r. zgodnie z ustaloną częstotliwością worki z selektywną zbiórką były odbierane zgodnie z harmonogramem odbiorów 1 raz w tygodniu, a w zamian za pełne worki pozostawiana była odpowiadająca im ilość pustych. Z nieruchomości odbierane były również worki z trawą. Na nieruchomościach wielorodzinnych rozlokowano ponad 268 gniazd pojemników do selektywnej zbiórki, (tj. 269 szt. na papier, 263 szt. na szkło i 267 szt. na PET).

Z nieruchomości jednorodzinnych raz w miesiącu, po uprzednim zgłoszeniu, były odbierane odpady wielkogabarytowe (trzeci czwartek miesiąca), natomiast z zabudowy wielorodzinnej dwa razy w miesiącu (pierwszy i trzeci czwartek miesiąca). Odnotowano kilka przypadków zalegania odpadów wielkogabarytowych w miejscach gromadzenia odpadów, co spowodowane było nie zgłoszeniem przez wynoszącego odpady ani przez zarządcę terenu konieczności ich zabrania. Poza tym zdarzały się przypadki wystawiania odpadów wielkogabarytowych niezgodnie z harmonogramem odbiorów.

Fotografia 5 i 6. EKOPUNKT w Stargardzie przy ul. Bogusława IV 15

Foto: ZUK – własne

Zgodnie z umową, na terenie Stargardu funkcjonuje uruchomiony przez MPGK Sp. z o.o. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych przy ul. Bogusława IV 15, gdzie mieszkańcy we własnym zakresie mogą dostarczać nadmiar odpadów selektywnie zgromadzonych, worki z trawą, odpady remontowe oraz odpady niebezpieczne. Oprócz tego, na terenie miasta, w 2015r. uruchomionych było 8 mobilnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych, w których w poszczególne soboty miesiąca mieszkańcy mogli oddawać odpady niebezpieczne. Zorganizowano również nieodpłatne przyjmowanie niepotrzebnych leków w aptekach na terenie miasta.

Fotografia 7 i 8. EKOPUNKT – Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych: stacjonarny oraz mobilny.

Foto: ZUK - własne

Foto: <http://www.mpgk.stargard.pl>

Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszkańcy mogli nieodpłatnie dostarczać odpady remontowe w ramach wyznaczonego limitu (Stargard wprowadził to rozwiązanie jako jedna z nielicznych gmin). Chętni mogli również skorzystać z odbioru tych odpadów z nieruchomości przez MPGK – ale należało wtedy uiścić opłatę za transport w preferencyjnej wysokości 69 zł netto za jeden transport.

Mieszkańcy zgłaszali do ZUK indywidualne problemy z realizacją usługi; pracownicy ZUK weryfikowali zasadność zgłoszenia i natychmiast interweniowali w MPGK (problem

z dodzwonieniem się do Biura Obsługi Mieszkańców, niedostarczanie worków, niepodstawianie na czas pojemników, brak wymiany pojemnika czy nieodbieranie odpadów).

4 Rejestr działalności regulowanej i odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych

Zgodnie z art. 9c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany od 01.01.2012 r. do uzyskania wpisu do rejestru w gminie, na terenie której zamierza odbierać odpady komunalne.

W rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, który dla Gminy Miasto Stargard prowadzi Zarząd Usług Komunalnych, w przeciągu czterech lat 2012 – 2015 tj. od momentu prawnego ustanowienia prowadzenia rejestru działalności regulowanej dla świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zostały wpisane 23 przedsiębiorstwa, z tego w 2013 r. 6 przedsiębiorców uzyskało wpis do rejestru a 3 zostało wykreślonych, w 2014 r. 11 przedsiębiorców zostało wykreślonych, natomiast w 2015 r. 2 uzyskało wpis i 1 przedsiębiorca w drodze decyzji został wykreślony. Na dzień 31.12.2015 r. na terenie Gminy Miasta Stargard świadczyć usługę odbioru odpadów komunalnych na podstawie wpisu do RDR mogło 8 przedsiębiorców.

4.1 Kontrola umów na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych

Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek w zakresie pozbywania się z nieruchomości odpadów komunalnych, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie z art. 6 ust. 6 przywołanej ustawy, w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli takich umów, gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych z tych nieruchomości, a wójt (burmistrz, prezydent miasta) wydać decyzję określającą obowiązek, wysokość i terminy wnoszenia opłat z tego tytułu.

Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie w 2015 r. roku kilkakrotnie zwracał się do Straży Miejskiej o przeprowadzenie kontroli właścicieli/najemców nieruchomości niezamieszkałych w zakresie realizacji obowiązków ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard, w szczególności w zakresie: posiadania umowy na odbiór odpadów komunalnych z uwzględnieniem częstotliwości odbioru odpadów co najmniej jeden raz na dwa tygodnie oraz posiadania pojemnika o pojemności zgodnej z zapisami Regulaminu.

Kontrolą objęto tereny nieruchomości zamieszkałych i nieruchomości przeznaczonych do użytku publicznego pod kątem utrzymania czystości i porządku. Przekazywanie Straży Miejskiej zgłoszeń dotyczących kontroli odbywało się na skutek przeprowadzonych przez

pracowników ZUK bieżących kontroli w terenie oraz zgłoszeń mieszkańców. W związku z tym wystąpiono z prośbą do SM o skontrolowanie:

- lokali użytkowych zlokalizowanych m.in. na terenie osiedla Zachód, Tysiąclecia Chopina, Letniego, Starego Miasta, Śródmieścia (łącznie ok. 100 lokali użytkowych),
- nieruchomości zamieszkałych położonych przy ul. Rzeźniczej, Gałczyńskiego, Matejki.

Stwierdzono przy tym zależność zjawiska powstawania nieporządku w okolicach altan śmietnikowych z przypadkami istnienia umów niedostosowanych do zapisów regulaminu (w zakresie pojemności pojemników na odpady, częstotliwości odbioru, itp.) oraz „podrzucania” odpadów przez właścicieli lokali użytkowych do pojemników przypisanych dla nieruchomości zamieszkałych.

W marcu pracownicy ZUK dokonali oględzin na terenie altan śmietnikowych zlokalizowanych na zapleczu budynków położonych przy ul. Wyszyńskiego 16 oraz Wyszyńskiego 17-18-19 pod względem realizacji obowiązków ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uchwały Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard. Kontrola nie potwierdziła uchybień w zastosowaniu przepisów w ww. aktach prawnych.

Zarząd Usług Komunalnych prowadził elektroniczną ewidencję umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości przy zastosowaniu wewnętrznej bazy danych. Prowadzenie ewidencji umów odbywa się przy współpracy z firmami świadczącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta. Informacje odnośnie zawartych i rozwiązanych umów przedsiębiorcy przekazują w sprawozdaniach. Informacje dotyczą nieruchomości niezamieszkałych.

4.2 Kara za nieosiągnięcie poziomu recyklingu

Kara dla Gminy Miasto Stargard za nieosiągnięcie w 2013 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Na przełomie października i listopada 2014r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził kontrolę Gminy Miasta Stargard dotyczącą sprawdzenia realizacji zadań własnych gminy w zakresie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, za okres 2012-2013.

Realizację poszczególnych zadań przez Zarząd Usług Komunalnych oraz wdrożenie i funkcjonowanie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta oceniono bardzo dobrze. Naruszenia i nieprawidłowości stwierdzono w zakresie:

- 1) niezapewnienia poziomu ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji w 2012 i 2013 r.;
- 2) niezapewnienia osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2012 i 2013 r.;
- 3) nieudostępnienia na stronie internetowej urzędu gminy części informacji o osiągniętych przez poszczególne podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomów odzysku i recyklingu (na stronie internetowej umieszczona była informacja o poziomach odzysku osiągniętych przez gminę ogółem).

W ślad za tymi naruszeniami, Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, w maju 2015 r. wydał decyzję nakładającą na Gminę Miasto Stargard karę w wysokości 14.900,59 zł, za naruszenie przepisu art. 3b ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, polegającego na nieosiągnięciu wymaganego

w 2013 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Kara ta, na wniosek Prezydenta Miasta Stargard, została zawieszona na okres do dnia 01.07.2017 r.

Po upływie wyznaczonego terminu planowane jest wystąpienie z wnioskiem o umorzenie kary. Umorzenie kary może nastąpić w przypadku, gdy gmina podejmie działania naprawcze tj. po usunięciu przyczyn, z powodu których kara ta została nałożona, a organ stwierdzi, że działania te były skuteczne i spowodowały osiągnięcie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, w kolejnych latach sprawozdawczych tj. w 2015 i 2016 r. W przypadku nieusunięcia tych przyczyn, kara będzie podlegała ściągnięciu.

W związku z tym, ZUK w IV kwartale 2015 r. podjął rozmowy z ZZO Stargard Sp. z o.o. oraz MPGK Sp. z o.o. mające na celu podjęcie strategicznych działań, w okresie od 2016-2020 r., w celu osiągnięcia w latach 2016-2017 wymaganych poziomów recyklingu i umorzenia nałożonej kary oraz próby osiągnięcia w latach 2018-2020 wymaganych poziomów recyklingu. W wyniku tych rozmów ustalono wspólne działania, które będą realizowane przez poszczególne podmioty, zgodnie z przyjętym podziałem kompetencji.

1. Zadania planowane przez ZUK:

- 1) podjęcie działań edukacyjnych w zakresie:
 - a) prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, a w tym prowadzenie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych u źródła,
 - b) promocji sensu hierarchii postępowania z odpadami (w tym: zapobieganie powstawaniu odpadów, mniej konsumpcyjny styl życia, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, promocja ponownego wykorzystania oraz napraw rzeczy używanych);
- 2) wzmożona kontrola w zakresie prawidłowej segregacji odpadów u źródła;
- 3) bieżące monitorowanie poziomu recyklingu.

2. Zadania planowane przez ZZO Stargard Sp. z o.o.:

- 1) wykonanie nowej morfologii odpadów przy współudziale ZUK i MPGK;
- 2) doposażenie instalacji MPB w separatory wysortowujące surowce wtórne, przy uwzględnieniu nowej morfologii, w celu dokładniejszego doboru separatorów;
- 3) zwiększenie nacisku na wysegregowanie podczas przetwarzania odpadów szkła, które są wagowo ciężkie;
- 4) współpraca z recyklerami w zakresie przekazywania kolejnych możliwych do przetworzenia odpadów;
- 5) prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie przetwarzania odpadów.

3. Zadania planowane przez MPGK Sp. z o.o.:

- 1) zwiększenie ilości gniazd ogólnodostępnych na terenie miasta Stargard (w porozumieniu z ZUK);
- 2) wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów na terenie stargardzkich cmentarzy (w porozumieniu z ZUK);
- 3) wzmożona kontrola w zakresie prawidłowej segregacji odpadów u źródła;
- 4) prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego wysegregowania odpadów u źródła.

Ponadto, na przełomie maja i czerwca 2015 r. przeprowadzono rozmowy z MPGK Sp. z o.o. w celu zwiększenia poziomów odzysku w 2016 r. poprzez:

- 1) wprowadzenie trzeciego (niebieskiego) worka na odpady z papieru i tektury, począwszy od 1 stycznia 2016 r. dla mieszkańców, objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami, prowadzących zbiórkę w systemie workowym;
- 2) stworzenie możliwości segregacji odpadów właścicielom nieruchomości niezamieszkałych poprzez wyposażenie ich nieruchomości w ogólnodostępne pojemniki do segregacji odpadów – w efekcie podstawiono 14 ogólnodostępnych gniazd do segregacji odpadów na terenie tych nieruchomości oraz 17 ogólnodostępnych gniazd do segregacji odpadów na terenie Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

5 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard w 2015 r.

5.1 Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe)

Tabela 2. Masa odpadów wytworzonych i odebranych w 2015 r. z terenu miasta Stargard

Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Masa odpadów [Mg]			Wzrost 5:4
		2013	2014	2015	
1	2	3	4	5	6
Odpady z grupy 13					
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	13 02 08*	0	0,60	0,00	0,00
Odpady z grupy 15					
Odpady opakowaniowe		1.252,37	1.682,58	1 837,98	1,09
Odpady z grupy 16					
Opony	16 01 03	2,55	17,60	21,00	1,19
Odpady z grupy 17					
Odpady remontowe i budowlane		4358,78	5 616,32	2 792,09	0,50
Odpady z grupy 20					
Papier i tektura	20 01 01	27,00	23,30	0,00	0,00
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	53,80	68,29	79,00	1,16
Odpady niebezpieczne w tym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki	gr.20	51,95	54,89	61,30	1,12
Tworzywa sztuczne	20 01 39	9,20	1,20	0,00	0,00
Metale	20 01 40	11,70	1,10	0,00	0,00
Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie	20 01 99	0	6,96	0,00	0,00
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	1 094,64	1 803,73	1 926,34	1,07
Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	1 653,59	1 110,01	96,39	0,09
Niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	19 239,11	18 610,06	18 571,78	1,00
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	209,88	131,58	481,14	3,66
Inne niewymienione frakcje	20 03 99	6,93	1 136,57	245,10	0,22
Razem odpady z grupy 20 :		22 357,80	22 947,69	21 461,05	0,94
Razem (wszystkie grupy odpadów):		27 971,50	30 264,79	26 112,12	0,86

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

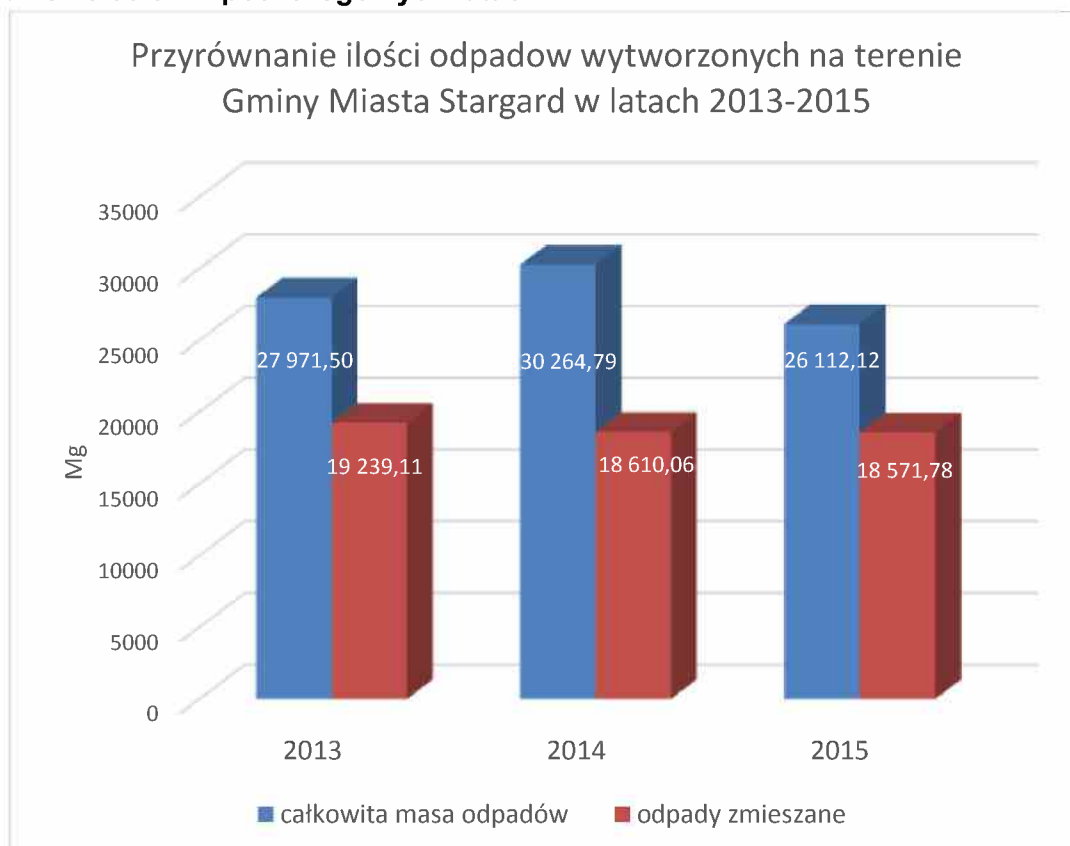
Ilość odpadów wytworzonych na terenie miasta Stargard została oszacowana na podstawie otrzymanych kwartalnych sprawozdań od przedsiębiorstw wywozowych, które w roku 2015 odbierały od właścicieli nieruchomości odpady komunalne oraz w oparciu o wyniki zbiórki odpadów w ramach prowadzonych punktów selektywnego zbierania odpadów

komunalnych. Tabela 2 przedstawia masę odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych w 2015 r. oraz przyrównanie tej ilości do masy odpadów w 2013 r. i w 2014 r.

Odpady komunalne wytworzone na terenie miasta były odbierane od właścicieli nieruchomości bezpośrednio z nieruchomości oraz przyjmowane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (zwanym dalej EKOPUNKT-em). Odpady zbierane w EKOPUNKCIE przyjmowane były wyłącznie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Tak jak zakładano, w początkowym okresie funkcjonowania systemu, w 2014 r. nastąpiło zwiększenie ilości odpadów wytwarzanych przez mieszkańców o ok. 8,00%, zwłaszcza trawy, odpadów remontowych i opakowaniowych. Zwiększyło to koszty po stronie gminy o ponad 600 tys. zł w skali roku, jednakże należy tu podkreślić, że uzyskany został efekt ekologiczny w postaci m.in. zmniejszenia ilości odpadów, które trafiały na dzikie wysypiska, zwiększenia masy odpadów opakowaniowych, która ma bardzo duży wpływ na osiągnięcie wymaganych od gminy poziomów odzysku. Natomiast w 2015 r. odnotowano znaczący spadek ogólnej ilości wszystkich wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych o 4.152,79 Mg (ok. 14,00%) mniej niż w 2014 r. Ilość odpadów wytworzonych i odebranych na terenie gminy miasta Stargard w poszczególnych latach przedstawia Wykres 1.

Wykres 1. Odpady wytworzone na terenie Gminy Miasta Stargard w latach 2013, 2014, 2015. Porównanie całkowitej ilości odpadów i ilości odpadów zmieszanych o kodzie 20 03 01 w poszczególnych latach.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Z danych w tabeli wynika, że ilość odpadów zmieszanych w 2015 r. utrzymuje się na poziomie z 2014 r. Odpady zmieszane stanowią 71,12% całego strumienia odpadów pochodzących z gospodarstw domowych. Odnotowano natomiast spadek ilości odpadów remontowych o ok. 50,00% w stosunku do roku poprzedniego. Jest to spowodowane tym, że gmina zajmuje się wyłącznie odpadami poremontowymi wytworzonymi przez mieszkańców

w gospodarstwach domowych. Natomiast odpady remontowe i budowlane wytworzone w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub w przypadku remontu budynków niemieszkalnych – nie podlegają ewidencji prowadzonej przez gminę.

Znaczny wzrost ilości odpadów w stosunku do roku poprzedniego (ok. 9,00–19,00%) odnotowano przy odpadach selektywnie gromadzonych. Z jednej strony odbiór tych odpadów z nieruchomości oraz przyjmowanie w EKOPUNKCIE wpływa na zwiększenie kosztów funkcjonowania systemu, z drugiej jednak – pozwala na osiągnięcie przez gminę efektu ekologicznego: odpady te są odzyskiwane lub poddawane recyklingowi, a nie składowane.

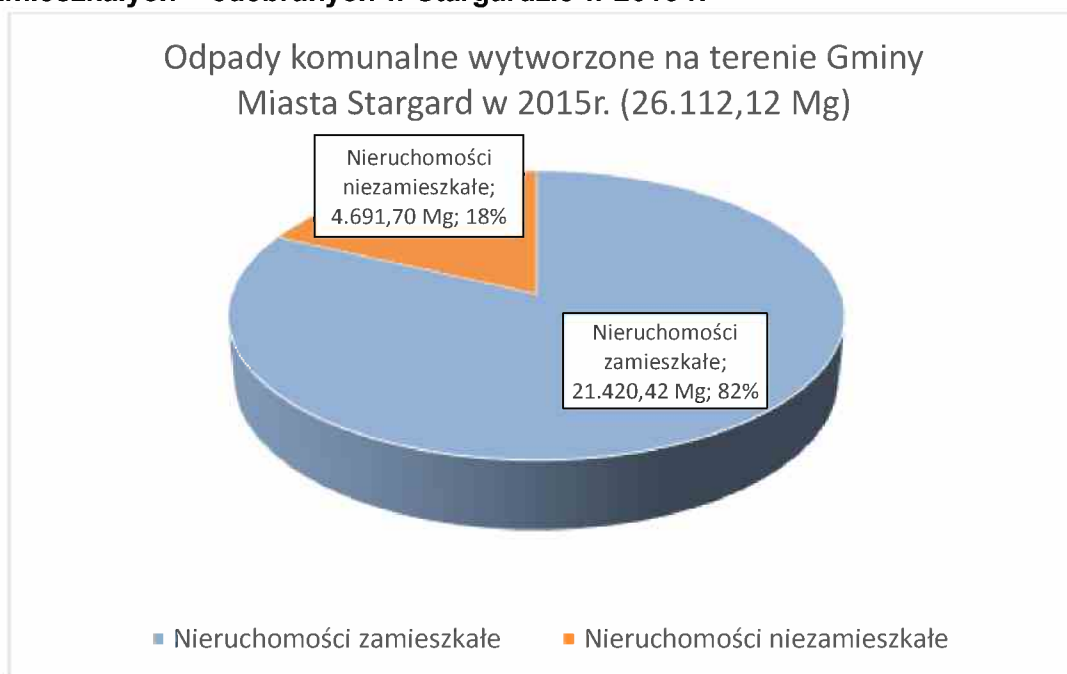
Tabela 3. Masa odpadów wytworzonych i odebranych w 2015 r. z terenu miasta Stargard z podziałem na nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]					Udział masy odp. z nier. zamieszk. w masie odp. ogółem 6:7 [%]
		nieruchom niezamieszkałe	nieruchomości zamieszkałe			razem 3+6	
			odbiór	Ekopunkt	razem 4+5		
1	2	3	4	5	6	7	8
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	96,40	331,28	54,32	385,60	482,00	80,00
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucz. PET	111,70	201,24	47,70	248,94	360,64	69,03
15 01 04	Opakowania z metali	1,10	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	9,50	324,04	4,58	328,62	338,12	97,19
15 01 07	Opakowania ze szkła	145,50	427,75	82,87	510,62	656,12	77,82
16 01 03	Zużyte opony	0,00	0,00	21,00	21,00	21,00	100,00
17 01 01 17 01 02 17 01 03 17 01 07	Odpady budowlane i remontowe	0,00	1.585,67	1.206,42	2.792,09	2.792,09	100,00
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegrad.	79,00	0,00	0,00	0,00	79,00	0,00
20 01 21* 20 01 23* 20 01 26* 20 01 27* 20 01 32 20 01 34 20 01 35* 20 01 36	Odpady niebezpieczne, w tym zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,00	0,00	61,30	61,30	61,30	100,00
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	39,70	1.535,70	350,94	1.886,64	1.926,34	97,94
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegr.	95,70	0,69	0,00	0,69	96,39	0,72
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	3.881,90	14.689,88	0,00	14.689,88	18.571,78	79,10
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	6,00	311,76	163,38	475,14	481,14	98,75
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	225,20	15,12	4,78	19,90	245,10	8,12
RAZEM:		4.691,70	19.423,13	1.997,29	21.420,42	26.112,12	82,03

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Masę odpadów wytworzonych na terenie Gminy Miasto Stargard i odebranych od właścicieli nieruchomości (zarówno zamieszkałych jak i niezamieszkałych) w 2015 r. przedstawiono w Tabeli 3. Z zestawienia wynika, że w 2015 r. na 26.112,12 Mg odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych na terenie miasta, 21.420,42 Mg (tj. 82,00%) stanowiły odpady z nieruchomości zamieszkałych. Pozostałe odpady komunalne (4.691,70 Mg, tj. 18,00%) pochodziły z nieruchomości niezamieszkałych, tj. z przedsiębiorstw, instytucji, terenów rekreacyjnych itp. Na Wykresie 2 przedstawiono udział odpadów pochodzących z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w stosunku do wszystkich odpadów komunalnych odebranych na terenie Stargardu w 2015 r.

Wykres 2. Udział odpadów pochodzących z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych – odebranych w Stargardzie w 2015 r.

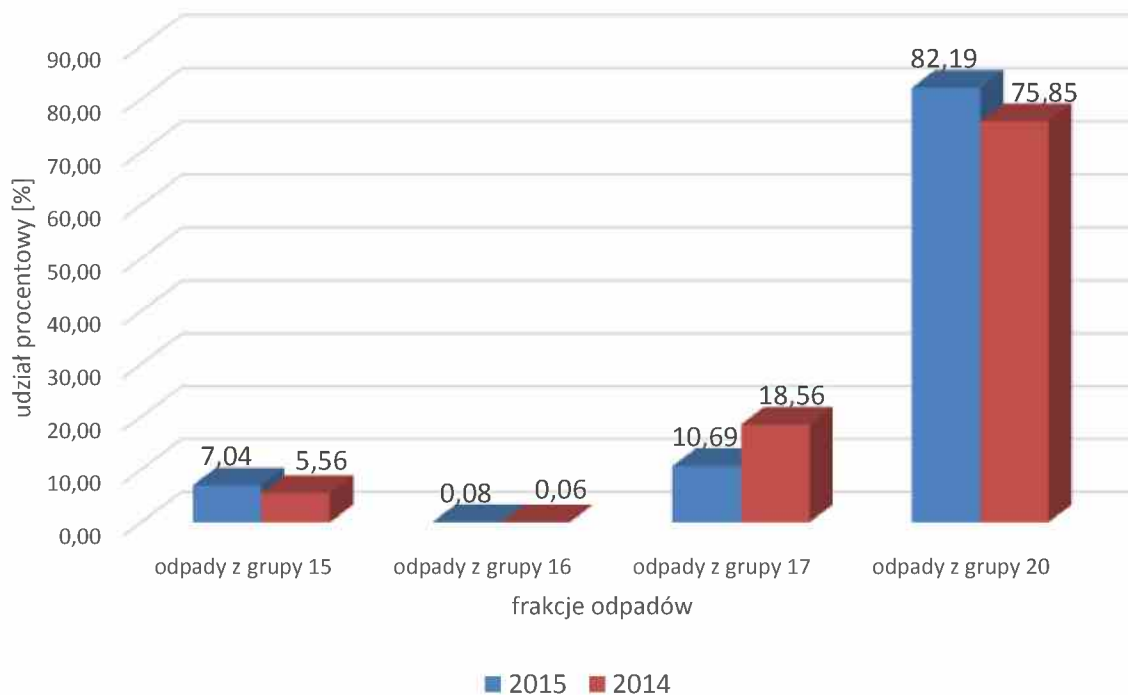

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Ze strumienia odpadów komunalnych wysegregowano:

- 1) 10,69% odpadów remontowych, dla porównania w 2014r. było to 18,56% w 2013r. – 15,58%;
- 2) 7,04 % odpadów opakowaniowych – z grupy 15 (w 2014r. było to 5,56%) w tym m.in.:
 - 1,85 % odpadów w postaci opakowań z papieru i tektury (w 2014r. - 1,42% ; w 2013r. 0,89%),
 - 1,38 % opakowań z tworzyw sztucznych (w 2014r. - 1,29%; w 2013r. 1,17%)
 - 2,51 % odpadów opakowaniowych ze szkła (w 2014r. - 1,95%; w 2013r. 1,87%)
- 3) 0,08% odpadów w postaci zużytych opon (w 2014r. - 0,06%; w 2013r. 0,01%)
- 4) 0,23 % odpadów w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, leków, baterii (w tym odpadów niebezpiecznych) – w 2014r. było to 0,18%,
- 5) 7,67 % odpadów ulegających biodegradacji, a w tym trawy i liści 7,38%. W 2014r. odebrano 7,69 % odpadów ulegających biodegradacji, w tym trawa i liście stanowiły 5,96%,
- 6) 1,84 % odpadów wielkogabarytowych, w 2014r. było to 0,43%, a rok wcześniej, w 2013r. 0,75%.

Wykres 3. Procentowy udział frakcji odpadów z grupy 15,16,17,i,20 w ogólnej puli odpadów wytworzonych w 2015r. w porównaniu do roku 2014.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Na Wykresie 3 przedstawiono procentowy udział odpadów z grupy 15, 16,17 i 20 w ogólnej masie odpadów wytworzonych w Stargardzie w 2015 r. w porównaniu do roku 2014.

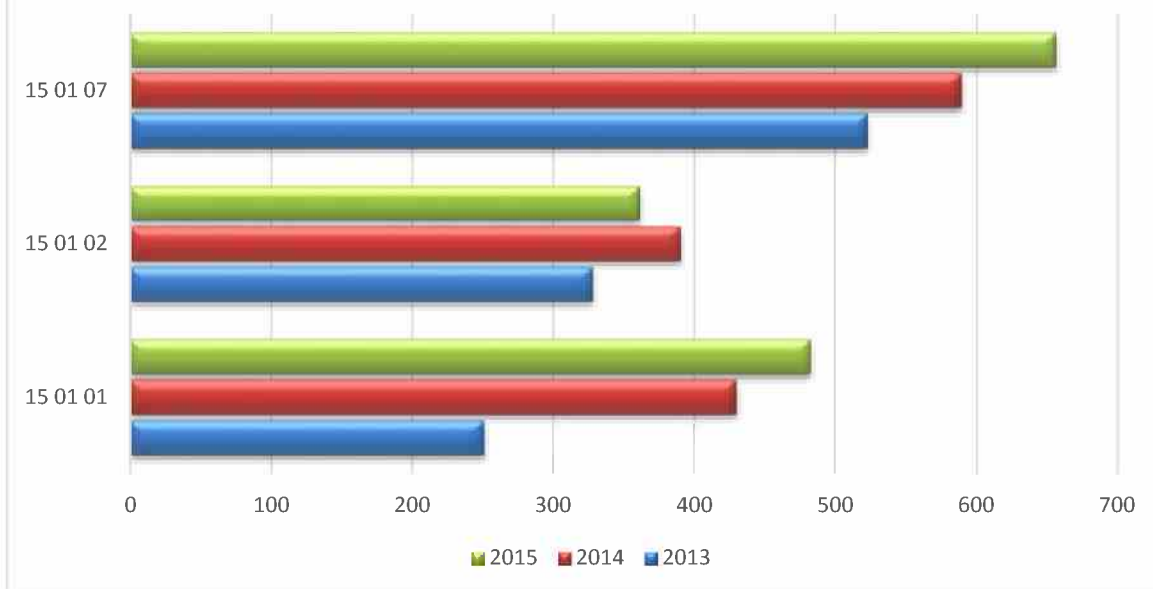
Ze strumienia odpadów komunalnych na terenie Stargardu w 2015 r. wysegregowano:

- 482 Mg opakowań z papieru i makulatury kod 15 01 01 (w 2013 r. – 250,24 Mg, w 2014r. - 429,39 Mg),
- 360,60 Mg opakowań tworzyw sztucznych PET kod 15 01 02 (w 2013 r. – 327,53 Mg, w 2014r. - 389,81 Mg),
- 656,12 Mg opakowań ze szkła kod 15 01 07 (w 2013 r. 522,33 Mg w 2014r. - 589,31 Mg).

Na wykresie 4 przedstawiono wyniki selektywnej zbiórki odpadów w Stargardzie w 2015 r. Wśród odpadów komunalnych wytworzonych na terenie nieruchomości niezamieszkałych największą grupę stanowiły odpady niesegregowane – 82,74 % (3.881,90 Mg). Dla porównania w 2014r. odpady te stanowiły jedynie 43,50 % ale ich ilość była zbliżona do ilości odpadów odebranych w 2015r. – w 2014r. odebrano 3.765,73 Mg odpadów zmieszanych.

Porównując ilość odpadów odebranych z nieruchomości niezamieszkałych w 2015r. (4.691,70 Mg) do ilości odebranej w roku 2014 (8.656,06 Mg) obserwuje się, że ilość odpadów zmieszanych pozostaje na tym samym poziomie. Znacznie zmniejszyła się natomiast ilość odpadów segregowanych.

Wykres 4. Wyniki selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy Miasta Stargard w 2015 r. w porównaniu do lat ubiegłych

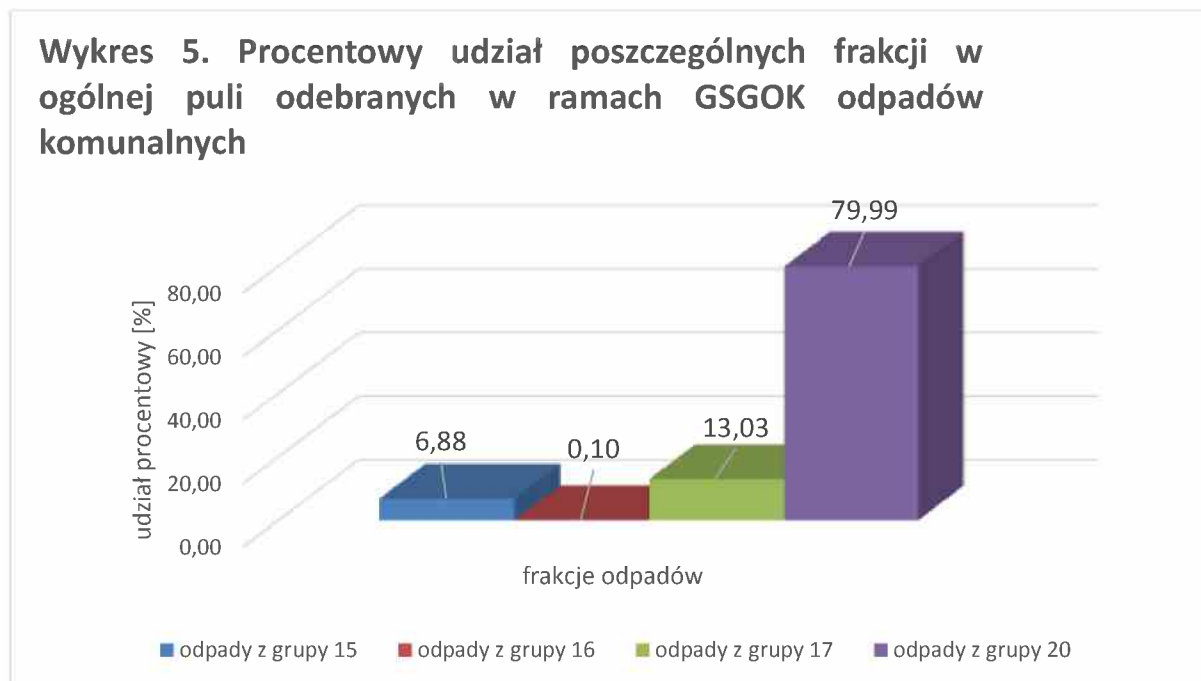
Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Natomiast wśród odpadów komunalnych wytworzonych w gospodarstwach domowych największą grupę stanowiły również odpady niesegregowane – 56,26 % (14.689,88 Mg). W roku 2014 ilość odpadów zmieszanych wynosiła 68,70% (14.844,33 Mg). Kolejne grupy odpadów to odpowiednio: odpady remontowe i budowlane – 13,03 % (2.792,10 Mg) w roku 2014 - 13,76% (2.972,25 Mg), odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone) – 7,23 % (1.886,64 Mg) w roku 2014 - 8,27% (1.786,37 Mg) oraz odpady opakowaniowe (makulatura, PET, szkło itp.) – łącznie gr. 15 – 6,88 % (1.473,78 Mg), w 2014r. 6,82% (1.472,48 Mg).

5.2 Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (GSGOK) na terenie nieruchomości zamieszkałych, w 2015r. odebrano bezpośrednio z nieruchomości 19.423,13 Mg odpadów komunalnych. Pozostałe 1.997,24 Mg odebrano w ramach funkcjonującego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Ilość odpadów dostarczona do PSZOK stanowi 9,32 % wszystkich odpadów pochodzących z gospodarstw domowych. Dla porównania, w 2014 r. ilość ta wyniosła 1.084,85 Mg, co stanowiło zaledwie 5,02 %. Oznacza to, że w 2015 r. mieszkańcy do EKOPUNKTU dostarczyli już dwukrotnie większą ilość odpadów. Podobna tendencja wzrostowa miała miejsce w roku 2014 r. w porównaniu do 2013 r. W „starym” systemie w I półroczu 2013 r. funkcjonował GPZON, do którego można było oddać wyłącznie odpady niebezpieczne. Po 01.07.2013 r. w EKOPUNKCIE przyjmowane są nie tylko odpady niebezpieczne, ale również wszystkie frakcje selektywnie zgromadzonych odpadów komunalnych, dostarczonych przez mieszkańców we własnym zakresie. Dzięki utworzeniu i zapewnieniu działania EKOPUNKTU miasto zaspokoiło istniejące zapotrzebowanie na tego typu usługę.

Na Wykresie 5 przedstawiono udział poszczególnych frakcji odpadów w ogólnej puli odpadów odebranych w 2015 r. w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Od 2008 r. do 30.06.2013 r. z budżetu gminy finansowano funkcjonowanie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych, w którym mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać odpady niebezpieczne wytworzone w gospodarstwach domowych. Z dniem 01.07.2013 r. miasto udostępniło mieszkańcom Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. EKOPUNKT, do którego mieszkańcy miasta objęci GSGOK mogą w ramach ponoszonej opłaty dostarczyć we własnym zakresie wszystkie frakcje odpadów komunalnych wyselekcjonowane ze strumienia odpadów komunalnych. Stacjonarny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz mobilne punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych zostały utworzone w ramach umowy na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez operatora systemu – Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Stargardzie (MPGK Sp. z o.o.).

Najczęściej wybieranym przez mieszkańców sposobem pozbywania się odpadów jest odbiór odpadów bezpośrednio z nieruchomości, według ustalonego harmonogramu. Należy przy tym pamiętać, że odbiór z nieruchomości przewidziany jest jako wyłączny dla odpadów zmieszanych. Pozostałe odpady selektywnie zgromadzone można oddawać w ramach odbioru z nieruchomości lub dostarczyć we własnym zakresie do EKOPUNKTU. Do EKOPUNKTU mieszkańcy przekazują głównie odpady remontowe i gruz (odpady z grupy 17) oraz odpady wielkogabarytowe i zużyte opony. Natomiast z nieruchomości najczęściej odbierane są odpady opakowaniowe i odpady zielone.

5.3 Zagospodarowanie odpadów komunalnych

Zagospodarowaniem odpadów pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na obszarze Gminy Miasta Stargard w 2015r. zajmowała się spółka miejska ze 100 % udziałem Gminy – Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. na podstawie zawartego porozumienia. W ramach zawartego porozumienia ZZO Stargard

przetwarzał odpady w trzech Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Łęczycy gm. Stara Dąbrowa, będących własnością Gminy Miasto Stargard, zgodnie z przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Odpady niebezpieczne oraz opony, których Spółka nie była w stanie we własnym zakresie zagospodarować w RIPOK w Łęczycy, zagospodarowano na zasadzie pośrednictwa w obrocie odpadami.

Odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych zostały przekazane przez pomioty wpisane do Rejestru Działalności Regulowanej do Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych na terenie szczecińskiego regionu gospodarki odpadami komunalnymi oraz do instalacjach odzysku i unieszkodliwiania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Szczegółowy sposób zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu miasta Stargard przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych z Gminy Miasto Stargard.

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
ZZO Stargard Sp. z o.o.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	410,5	R12 recykling materiałowy
REMONDIS Szczecin			64,8	
GM Recykling Sp. z o.o. Gorzów Wlkp.			6,7	
ZZO Stargard Sp. z o.o.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	312,1	R12 (ostateczny proces R3)
REMONDIS Szczecin			47,6	R12
GM Recykling Sp. z o.o. Gorzów Wlkp.			0,9	R12
ZZO Stargard Sp. z o.o.	15 01 04	Opakowania z metali	1,1	R12 (ostateczny proces R4)
ZZO Stargard Sp. z o.o.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	330,5	R12
SITA JANTRA Sp. z o.o. Szczecin			7,6	R12
ZZO Stargard Sp. z o.o.	15 01 07	Opakowania ze szkła	641,4	R13 (ostateczny proces R5)
SITA JANTRA Sp. z o.o. Szczecin			2,3	R13 (ostateczny proces R5)
REMONDIS Szczecin			12,4	R12
PESTA 2 Stargard	16 01 03	Zużyte opony	21,0	R13 (ostateczny proces R3)
ZZO Stargard Sp. z o.o.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	969,0	R5
ZZO Stargard Sp. z o.o.	17 01 02	Gruz ceglany	1310,5	R5
ZZO Stargard Sp. z o.o.	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	176,7	R5
ZZO Stargard Sp. z o.o.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	335,9	R5

Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.
dla Gminy Miasta Stargard

		i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06		
ZZO Stargard Sp. z o.o.	19 12 12 ¹	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11)	7902,0 ¹	D5
Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych Leśno Górne; Tanowo			8,5 ¹	D5
ZZO Stargard Sp. z o.o.			149,9 ²	D5
Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych Leśno Górne; Tanowo	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	79,0	R3 kompostowanie
TOM Electorecykling Sp. z o.o. Szczecin	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1	R12
REMONDIS Electorecykling Sp. z o. o., Warszawa			0,2	R12
REMONDIS Electorecykling Sp. z o. o., Warszawa	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	5,6	R12
TOM Electorecykling Sp. z o.o. Szczecin	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,7	R12
REMONDIS Szczecin			1,2	D10
REMONDIS Electorecykling Sp. z o. o., Warszawa	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,8	R12
TOM Electorecykling Sp. z o.o. Szczecin	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10,5	R13
REMONDIS Electorecykling Sp. z o. o., Warszawa			23,3	R12
TOM Electorecykling Sp. z o.o. Szczecin	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,6	R13
REMONDIS Electorecykling Sp. z o. o., Warszawa			16,3	R12
ZZO Stargard Sp. z o.o.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1926,3	R3 kompostowanie
ZZO Stargard Sp. z o.o.	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	96,4	D5
ZZO Stargard Sp. z o.o.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	18187,1	R12+D8
REMONDIS Szczecin			68,4	R12
Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych Leśno Górne; Tanowo			316,3	R12+D8

¹ Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych poddane składowaniu.

² Pozostałości z sortowania surowców wtórnych.

ZZO Stargard Sp. z o.o.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	480,5	D5
SITA JANTRA Sp. z o.o.			0,6	R13 (ostateczny proces D5)
ZZO Stargard Sp. z o.o.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	221,0	D5
SITA JANTRA Sp. z o.o. Szczecin			24,1	R12

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Z analizy zgromadzonych danych wynika, że na terenie miasta Stargard wytworzono 26.112 Mg, z czego ok. 25.313 Mg (97%) odpadów zostało poddanych odzyskowi natomiast 799 Mg (3%) zostało unieszkodliwionych poprzez składowanie. Ponadto, wytworzone odpady w większości zostały zagospodarowane przez spółkę miejską ZZO Stargard tj.:

- ok. 25.481 Mg (97,59%) odpadów zostało zagospodarowanych przez ZZO Stargard Sp. z o.o. w tym 82 Mg (0,3%) na zasadzie pośrednictwa w obrocie odpadami);
- ok. 395 Mg (1,51%) odpadów zostało zagospodarowanych w Zakładzie Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym;
- ok. 193 Mg (0,74%) odpadów zostało zagospodarowanych przez REMONDIS Szczecin;
- ok. 35 Mg (0,13%) odpadów zostało zagospodarowanych przez SITA Jantra Sp. z o.o.
- ok. 8 Mg (0,03%) odpadów zostało zagospodarowanych przez GM Recykling Sp. z o.o.

5.4 Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

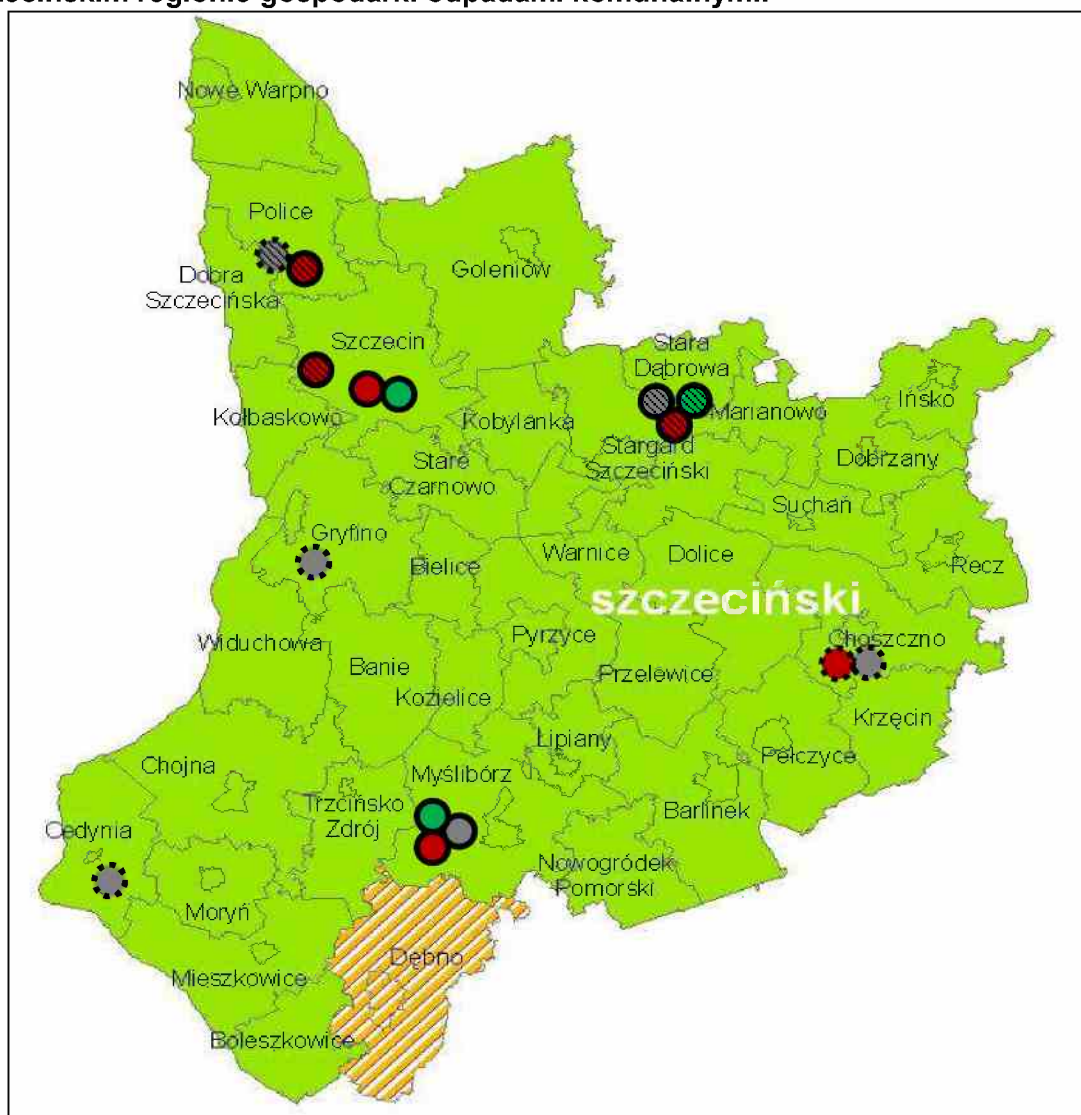
W roku 2015 odebrano z terenu Gminy Miasto Stargard 18.571,8 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 z czego 100 % odebranych odpadów zostało poddanych innym niż składowanie procesom przetwarzania. Dla porównania, w 2013 r. składowaniu poddano 98% odpadów komunalnych zmieszanych, a tylko 2% zostało poddane procesom innym niż składowanie.

Ponadto odebrano 1.926,3 Mg odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 20 02 01 (odpady zielone), które zostały poddane procesowi odzysku R3 – kompostowaniu.

W trakcie sortowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01, zmieszanych odpadów opakowaniowych o kodzie 15 01 06, oraz doczyszczania odpadów opakowaniowych o kodzie 15 01 01 i 15 01 02 wytworzono pozostałości z sortowania o kodzie 19 12 12. W wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytworzono 7910,6 Mg odpadów o kodzie 19 12 12 – frakcja o wielkości >80 mm (balast), które zostały poddane unieszkodliwieniu poprzez składowanie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zielone wytworzone na terenie miasta Stargard oraz pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania, zostały zagospodarowane bezpośrednio w Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych na terenie szczecińskiego regionu gospodarki odpadami komunalnymi. Szczegółowe informacje dotyczące instalacji, w których zostały zagospodarowane przedmiotowe odpady komunalne przedstawia Tabela 4 oraz Rysunek 2.

Rysunek 2. Regionalne i zastępcze instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w szczecińskim regionie gospodarki odpadami komunalnymi.

Legenda:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych
- kompostowania odpadów zielonych ulegających biodegradacji
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
- regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK)
- ... instalacja zastępcza przewidziana do zastępczej obsługi regionu (IZ).
- ▨ instalacja przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), w której zostały zagospodarowane odpady komunalne pochodzące z terenu miasta Stargard

Źródło: ZUK - własne (stan na 31.12.2015r.)

W ramach miejskiego Zakładu przetwarzania odpadów zlokalizowanego w Łęczycy funkcjonują następujące segmenty technologiczne:

- 1) instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, składająca się z:
 - linii technologicznej do sortowania zmieszanych odpadów komunalnych (o mocy przerobowej 45 000 Mg/rok),
 - linii technologicznej do doczyszczania surowców wtórnych (o mocy przerobowej 3 000 Mg/rok),
 - instalacji intensywnej stabilizacji odpadów ulegających biodegradacji (o mocy przerobowej 25 000 Mg/rok) wraz z infrastrukturą pomocniczą;
- 2) instalacja do kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów (o mocy przerobowej 4 000 Mg/rok);
- 3) składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (pojemność kwatery 306 000Mg, roczna ilość deponowanych odpadów ok. 30 000 Mg – 35 000 Mg);
- 4) segmentu przetwarzania poza instalacją odpadów wielkogabarytowych o przepustowości 1 000 Mg/rok.

Przedmiotowe instalacje RIPOK przedstawia fotografia nr 9.

Fotografia 9. Instalacje RIPOK w Łęczycy, gm. Stara Dąbrowa

Foto: <http://www.zzo.stargard.pl>

W 2015 r. podczas eksploatacji instalacji do kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów stwierdzono, że istniejąca przepustowość (o mocy przerobowej 2 000 Mg/rok) jest niewystarczająca dla potrzeb Miasta. W związku z tym, ZZO Stargard Sp. z o. o. podjęła działania zmierzające do zwiększenia tej przepustowości tj.:

- 1) wystąpiła z wnioskiem do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego o zmianę zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów, w zakresie zwiększenia o 2 000 Mg/rok istniejącej przepustowości; zmianę decyzji uzyskała w dniu 07.12.2015 r.
- 2) podjęła decyzję o wybudowaniu placów do kompostowania / dojrzewania stabilizatu; w związku z tym, w dniu 17.02.2016 r. zmieniono pozwolenie na budowę wydane przez Starostę Stargardzkiego; od marca 2016 r. trwają prace budowlane.

W efekcie od 2016 r. przepustowość została zwiększona o kolejne 2 000 Mg/rok, co gwarantuje Gminie Miasto Stargard możliwość zagospodarowywania wszystkich wytworzonych odpadów zielonych i innych bioodpadów na instalacji w Łęczycy.

Ponadto, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami, Spółka zmuszona była do zmiany pozwolenia zintegrowanego instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w zakresie wykreślenia odpadu o kodzie 20 03 07 (odpady wielkogabarytowe) z pozwolenia umożliwiającego odzysk przedmiotowych odpadów w instalacji. Dnia 09.03.2016 r. uzyskano nową decyzję na prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania odpadów poza instalacjami. Przy okazji tej zmiany zwiększono możliwość przetwarzania odpadów wielkogabarytowych o 200 Mg/rok.

Obecnie miejska instalacja w Łęczycy, gwarantuje możliwość przetwarzania wszystkich wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych pochodzących z terenu miasta Stargard.

5.5 Kontrola półrocznych sprawozdań

Kontrola półrocznych sprawozdań składanych przez przedsiębiorców posiadających wpis do rejestru działalności regulowanej.

Zgodnie z art. 9p ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dyrektor Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie, na mocy uchwały Nr XXII/248/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 października 2012 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, dokonuje weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach półrocznych.

Wszystkie przedłożone przez przedsiębiorców sprawdzania są weryfikowane w zakresie: złożenia sprawozdań w wyznaczonym ustawowo terminie, rzetelności danych oraz osiągania wymaganych poziomów recyklingu i ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. W przypadku, gdy przedsiębiorca wpisany do Rejestru Działalności Regulowanej naruszy któryś z ww. wymagań, Dyrektor ZUK nakładana na niego z urzędu karę pieniężną, w drodze decyzji.

W 2015 r. wydano jedną decyzję nakładającą na przedsiębiorcę karę pieniężną za nieosiągnięcie w 2014 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W związku z tym, że przedsiębiorca ten, po raz drugi z kolei, nie osiągnął przedmiotowego wymaganego poziomu, odrębną decyzją Dyrektora ZUK, również w 2015r. został wykreślony z Rejestru Działalności Regulowanej.

5.6 Poziomy odzysku

5.6.1 Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676), określa dopuszczalny w danym roku kalendarzowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania przez miasto Stargard w 2015 r. przedstawiono w Tabeli 5 oraz na Wykresie 6 i 7.

W 2015 r. Gmina Miasto Stargard osiągnęła poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 36,21%. Zgodnie z przepisami, w 2015 r. dopuszczalny poziom wynosił 50,00%. Oznacza to, że w Stargardzie, po raz pierwszy osiągnięto wymagany poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania. Na składowisku zdeponowanych zostało tylko 4.113,50 Mg odpadów ulegających biodegradacji.

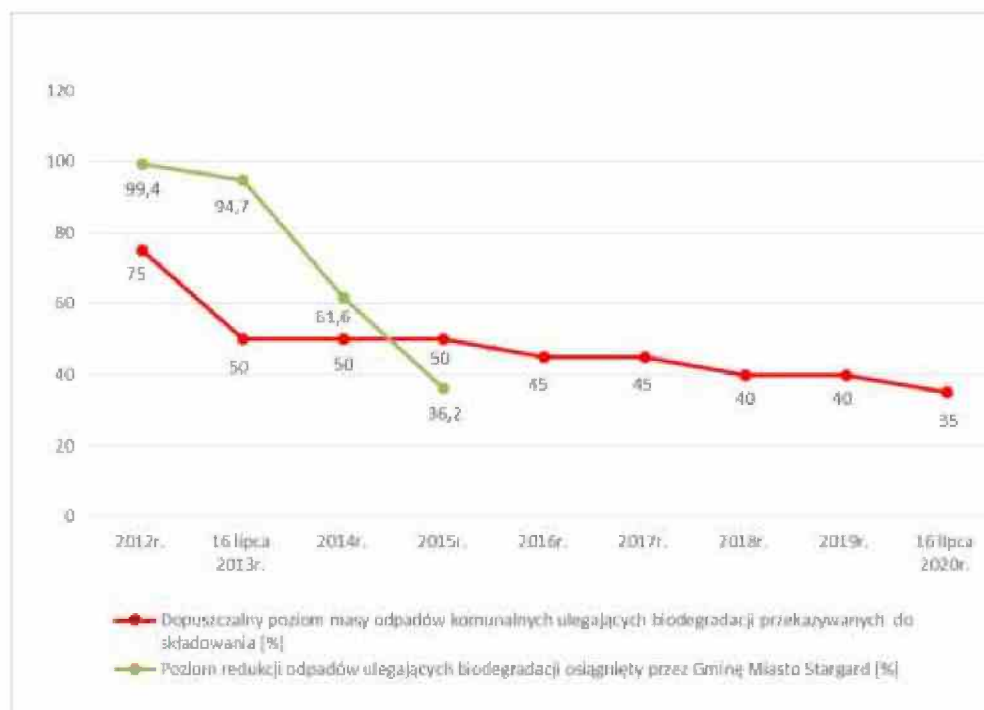
Tabela 5. Osiągnięty w 2015 r. przez Gminę Miasto Stargard poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r. [%]								
	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
	75	50	50	50	45	45	40	40	35
Poziom osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard	99,4	94,7	61,6	36,2					

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

W 2015 r. nastąpił znaczący spadek masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, w stosunku do lat poprzednich (2012 r. – 99,4%; 2013 r. – 94,7%; 2014 r. – 61,6%; 2015 r. - 36,2%), co obrazuje Wykres 2 i 3. Tak wysoką redukcję odpadów ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania zawdzięczamy selektywnej zbiórce odpadów „u źródła”, w tym selektywnej zbiórce odpadów zielonych oraz uruchomieniu instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i kompostowni w Łęczycy.

Wykres 6. Osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2012-2015 [%].

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Wykres 7. Masa odpadów biodegradowalnych zdeponowana przez Gminę Miasto Stargard na składowisku w latach 2012-2015 w stosunku do masy tych odpadów dopuszczonej do składowania [Mg].

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

5.6.2 Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) uwzględnia Tabela 6 oraz Wykres 8 i 9.

5.6.2.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

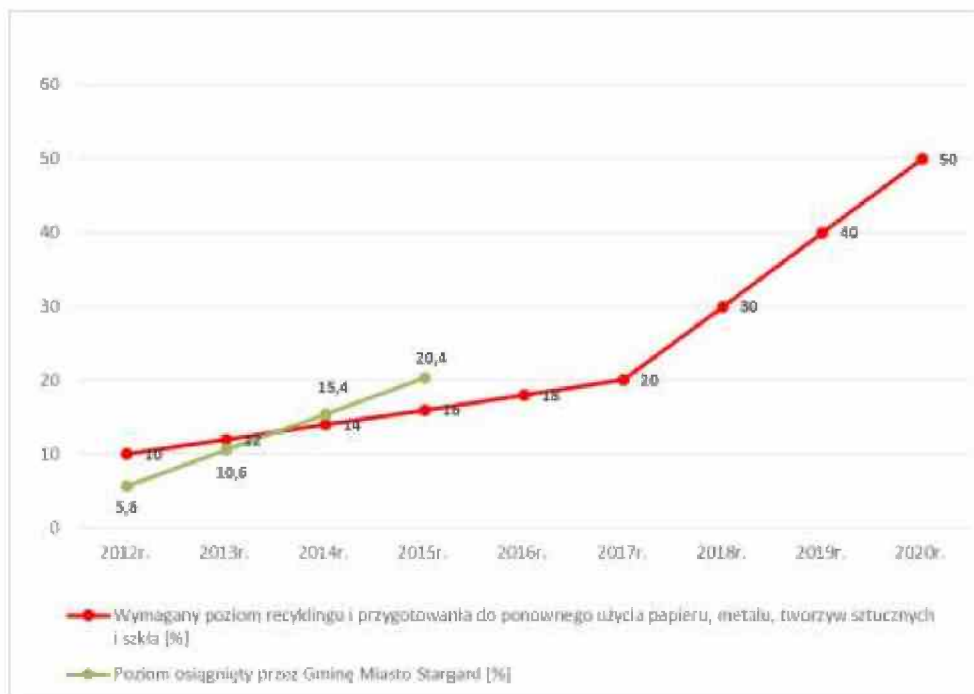
Zgodnie z załącznikiem nr 1 do przywołanego rozporządzenia, dopuszczalny poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, w 2015r. wynosił 16,0%. W Stargardzie osiągnięto 20,4% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Tabela 6. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (wg załącznika do rozporządzenia)

Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	10	12	14	16	18	20	30	40	50
Poziom odzysku osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard	5,6	10,6	15,4	20,4					

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Wykres 8. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard w 2012-2015 [%].

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Ze strumienia odpadów komunalnych w 2015 r. wydzielonych zostało i poddanych recyklingowi 1.756,10 Mg surowców wtórnych. Masa wyciąganych surowców wtórnych ze strumienia odpadów komunalnych z roku na rok jest coraz wyższa, co obrazuje Wykres 8 i 9. Na wynik ten, istotny wpływ miało zwiększanie stopnia i jakości segregacji odpadów komunalnych „u źródła” oraz uruchomienie instalacji MBP w Łęczycy.

Wykres 9. Masa odpadów poddana recyklingowi w stosunku do masy odpadów niezbędnej do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu w latach 2012-2015 [Mg].

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Pomimo osiągnięcia przez Miasto z roku na rok coraz wyższych poziomów odzysku, w kolejnych latach, niezbędne będzie wzmożenie działań m.in. w zakresie zwiększania prawidłowej segregacji odpadów, ponieważ w kolejnych latach wymagane poziomy znacznie wzrosną (w 2018 r. – 30,0%, w 2019 r. – 40,0% i 2020 r. – 50,0%). Bez wspólnego wysiłku przy segregacji odpadów, gmina będzie miała problem z osiągnięciem wymaganych poziomów odzysku i będzie narażona na wysokie kary. Szczegółowe informacje dotyczące działań, które zamierza podjąć gmina w przedmiotowej sprawie zostały opisane w podrozdziale 4.2.

5.6.2.2 Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do przywołanego rozporządzenia w 2015 r., dopuszczalny poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wynosił 40,0%.

Tabela 7. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (załącznik do rozporządzenia).

Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	30	36	38	40	42	45	50	60	70
Gminę Miasto Stargard	100,0	92,8	94,7	100,0					

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

W 2015 r. w Gminie Miasto Stargard osiągnięto 100,0 % poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych na wymagane 40,0 %. Dla porównania, w roku 2014 r. było to 94,7 % na wymagane 38,0 %. W związku z tym, osiągnięto wymagany poziom odzysku tak jak i w ubiegłych latach.

Wykres 10. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard w 2012-2015 [%].

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Jeśli chodzi o podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (wpisane do rejestru działalności regulowanej) to na 6 podmiotów faktycznie odbierających odpady, jeden nie uzyskał poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Szczegółowe informacje dotyczące osiągniętych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania przez poszczególne podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, znajdują się na stronie internetowej www.zuk-stargard.pl, w zakładce Poziomy odzysku.

Wszystkie wymagane prawem poziomy odzysku osiągnięto również w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tj.:

- poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w wysokości 29,1%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – w wysokości 16,2%,
- poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – w wysokości 100,0%.

ZUK na bieżąco monitoruje poziomy recyklingu i redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji, osiągane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i w zależności od sytuacji m.in. wnioskuje do ZZO Stargard Sp. z o.o. o wzmożenie lub zawieszenie działań przy sprzedaży surowców wtórnych. Ze względu na fakt, że poziomy recyklingu z roku na rok są coraz wyższe, ZZO pod koniec roku sprzedaje tylko, taką ilość surowców wtórnych, która zapewni osiągnięcie poziomów recyklingu w danym roku. Pozostała masa tych odpadów przygotowanych do sprzedaży, jest magazynowana i sprzedawana na początku przyszłego roku.

6 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Zgodnie z przyjętym planem potrzeb inwestycyjnych Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard w 2015 r. zrealizował:

– Modernizację zjazdu do instalacji MBP w Łęczycy za kwotę	73.000,00 zł
– Zakup samochodu ciężarowego VOLVO (używany) za kwotę	78.500,00 zł
- Spółka w 2015 roku doposażyła wybudowaną instalację w niezbędne urządzenia w tym:
– Instalację przeciwpożarową za kwotę	9.245,50 zł
– Instalację alarmową i sygnalizacyjną za kwotę	41.972,00 zł
– Wagę platformową za kwotę	5.020,00 zł

Dodatkowo ZZO Stargard Sp. z o.o. dokonała zakupu środków trwałych na kwotę 104,3 tys. zł. W Tabeli 8 przedstawiono harmonogram realizacji przez ZZO Stargard Sp. z o.o. zadań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem odpadów w latach 2016 – 2020.

Ponadto, w 2016 r. ZZO wspólnie z ZUK oraz MPGK, w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku w latach 2016-2020, zleci wykonanie badań składu morfologicznego i sitowego odpadów komunalnych pochodzących m.in. z terenu Gminy Miasto Stargard. Koszt opracowania szacowany jest na ok. 75.000,00 zł.

Tabela 8. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem odpadów w latach 2016 - 2020

Lp.	Nazwa planowanych zadań inwestycyjnych (opis przedsięwzięcia)	Rodzaj planowanej inwestycji: modernizacja/ rozbudowa/ budowa	Całkowita kwota netto przewidziana na inwestycję w tys. zł.	Kwota dofinansowania wraz ze wskazaniem źródła finansowania w tys. zł.	Planowany okres realizacji rok/lata
1	2	3	4	5	6
1	Mobilne sito bębnowe wraz z osprzętem - do przesiewania kompostu i frakcji podsitowej	Zakup	590,0	- środki własne	2016
2	II Etap rozbudowy RIPOK Plac dojrzwania biostabilizatu wraz z infrastrukturą	Rozbudowa	300,0	- środki własne	2016
3	II Etap rozbudowy RIPOK – trzy bioreaktory, biofiltr, oraz technologia wraz z infrastrukturą	Rozbudowa	2.550,0	- 115,0 - środki własne, - 2.435,0 - pożyczka z WFOŚ i GW w Szczecinie	2017/2020
4	Doposażenie zakładu – instalacji MBP w optoseparatory do frakcji PET/makulatura (po 2 szt. separatorów i taśmociągów przyspieszających + 4 szt. przenośników taśmowych + 1 szt. stacja sprężania powietrza) oraz separatora do metali nieżelaznych (aluminium).	Modernizacja	2.850,0	- 145,0 - środki własne, - 2.705,0 - pożyczka z WFOŚ i GW w Szczecinie lub dofinansowanie ze środków unijnych	2017/2018
5	Rozbudowa składowiska odpadów – kwatera nr VI wraz z infrastrukturą	Rozbudowa	6.100,0	- 305,0 - środki własne, - 5795,0 - pożyczka z WFOŚ i GW w Szczecinie	2018/2020
6	Instalacja fotowoltaiczna do produkcji energii elektrycznej wraz z infrastrukturą (pow. 1 ha, na potrzeby własne – moc 300 kW)	Budowa	3.252,0	- 162,0 - środki własne, - 3.090,0 - pożyczka z WFOŚ i GW w Szczecinie lub dofinansowanie ze środków unijnych	2019
7	Rozbudowa hali instalacji – linii do produkcji paliwa RDF	Rozbudowa	4.880,0	- współpraca z PEC, - 245,0 - środki własne, - 4.635,0 - dofinansowanie ze środków unijnych	2020
8	Oczyszczalnia wód odciekowych wraz z infrastrukturą	Budowa	2.850,0	- 145,0 - środki własne, - 2.705,0 - dofinansowanie ze	Po wybudowaniu

				środków unijnych	sieci kanalizacyjnej w m. Łęczycza. Zadanie wpisane w planie inwestycyjnym gminy Stara Dąbrowa
9	Kompaktor	Zakup	1.626,0	- 81,0 - środki własne, - 1545,0 - leasing	2020
10	Ładowarka teleskopowa (mała)	Zakup	447,0	- 22,6 - środki własne, - 424,4 - leasing	2020
11	Instalacja do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów	Modernizacja	1.220,0	- 61,0 - środki własne, - 1160,0 - pożyczka z WFOŚ i GW w Szczecinie, lub dofinansowanie ze środków unijnych	2020
Razem		---	26.665,0	---	---

Źródło: opracowanie ZZO Stargard Sp. z o.o.

Oprócz potrzeb związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych, każdy z przedsiębiorców wpisany do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w celu utrzymania dotychczasowych standardów odbioru odpadów, w oparciu o potrzeby wynikające z bieżącej eksploatacji wykorzystywanego sprzętu, również realizuje zadania inwestycyjne i remontowe. Koszty poniesione przez przedsiębiorców na realizację przedmiotowych zadań wliczane są w koszty odbioru odpadów ponoszone przez właścicieli nieruchomości. W związku z tym, że przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne prowadzą działalność komercyjną, niniejsze informacje stanowią tajemnicę handlową.

7 Koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

7.1 Koszty poniesione w związku z zarządzaniem systemem, odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W 2015 r. Gmina Miasto Stargard zapewniła pokrycie wszystkich kosztów funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Realizacja tych wydatków przez Zarząd Usług Komunalnych została przedstawiona w Tabeli 9. W tabeli przedstawiono rzeczywiste koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz porównanie ich do rzeczywistych wpłat, wniesionych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

W 2015, podobnie jak w roku poprzednim, wpłaty z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami nie pokryły pełnych kosztów, jakie miasto zobowiązane było pokryć. W 2015 r. miasto zobowiązane było wydać z budżetu kwotę o 2.136.854,00 zł większą (w 2014 r. kwota ta wynosiła 681.522,00 zł). Zwiększenie różnicy spowodowane zostało wzrostem: kosztów odbioru odpadów w wyniku przetargu (m.in. konieczność utrzymania bieżącej obsługi

mieszkańców, właściwej gospodarki odpadami oraz zapewnienia odpowiedniego standardu usług), kosztów zagospodarowania odpadów (m.in. koszty eksploatacyjne nowo uruchomionej regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów) oraz kosztów zarządzania systemem (m.in. przygotowanie i wdrożenie zmian wynikających ze zmiany ustawy, zapewnienie stałe rosnących wymagań dot. efektu ekologicznego).

Tabela 9. Realizacja wydatków i wpływów w budżecie miasta Stargard w 2015 r. z tytułu realizacji zadania w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Lp	Wydatki / wpływy	Wykonanie budżetu 2014 [zł]	Budżet 2015		
			Plan [zł]	Wykonanie [zł]	5:3
1	2	3	4	5	6
1.	Koszty funkcjonowania systemu:	9.356.282	10.963.000	10.912.436	1,17
	<i>w tym:</i>	<i>(12 miesięcy)</i>	<i>(12 miesięcy)</i>	<i>(12 miesięcy)</i>	
	– koszty odbioru odpadów	3.702.352	5.000.000	4.999.998	1,35
	– koszty zagospodarowania odpadów	4.393.114	4.500.000	4.499.762	1,02
	– koszty zarządzania systemem	1.260.816	1.463.000	1.412.676	1,12
2.	Wpływy z tytułu gospodarowania odpadami:	8.674.760	8.750.000	8.775.582	1,01
	<i>(12 miesięcy)</i>	<i>(12 miesięcy)</i>	<i>(12 miesięcy)</i>	<i>(12 miesięcy)</i>	
	RÓŻNICA (poz. 2 – poz. 1):	– 681.522	- 2.213.000	– 2.136.854	

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

7.2 Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Deklaracje

W 2015 r. w Stargardzie wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana była od powierzchni lokalu mieszkalnego. Na 31.12.2015 r. przedłożonych było 632 deklaracji złożonych przez zarządców nieruchomości wielorodzinnych i 4.205 deklaracji złożonych indywidualnie. Deklaracje, które zostały złożone w 2015 r. dotyczyły głównie zmian w deklaracjach, bądź przystąpienia do systemu nowych nieruchomości (nowo wybudowane domy, zamieszkanie nieruchomości dotąd niezamieszkałych, itp.).

Pracownicy Zarządu Usług Komunalnych na bieżąco weryfikowali złożone deklaracje. Weryfikacja deklaracji jest procesem ciągłym ze względu na zmiany w deklaracjach, w szczególności ze względu na zmianę statusu nieruchomości zamieszkałej na niezamieszkałą i składanie nowych deklaracji. Dzięki zastosowanej metodzie naliczania opłat od powierzchni lokalu mieszkalnego ani mieszkańcy, ani pracownicy ZUK nie mieli większych problemów z określeniem powierzchni mieszkalnych w deklaracjach i naliczeniem ewentualnej opłaty. Szczegółowe informacje dotyczące złożonych deklaracji znajdują się w Tabeli 10.

Jednocześnie w trakcie weryfikacji złożonych już deklaracji stwierdzono przypadki błędnie podanych powierzchni, brak złożenia deklaracji, brak odpowiedzi na wezwania do złożenia deklaracji. W związku z tym, konieczne stało się wszczęcie postępowań i naliczenie, w drodze decyzji, właściwej kwoty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W związku z tym, w 2015 r. wydano:

- 10 decyzji naliczających wysokość opłaty,
- 5 decyzji umarzających postępowania (ze względu na stwierdzenie niezamieszkiwania, lub złożenie deklaracji przed wydaniem decyzji naliczającej opłatę).

Tabela 10. Realizacja założeń dot. deklarowanej powierzchni mieszkalnej – według przypisu dla danego roku kalendarzowego.

Dane dotyczące systemu	REALIZACJA 31.12.2013	REALIZACJA 31.12.2014	REALIZACJA 31.12.2015
1	2	3	4
ILOŚĆ DEKLARACJI w tym:	4.628 deklaracji (ok. 24.000 gosp.)	4.755 deklaracji (ok. 24 000 gosp.)	4.837 deklaracji (ok. 24 000 gosp.)
- wielorodzinne	604 dekl (16.000)	614 dekl (16.000)	632 dekl (16.100)
- jednorodzinne	4.024	4.141	4.205
POWIERZCHNIA MIESZKALNA w tym:	1.371.193 m ²	1.385.987 m ²	1.390.826 m ²
- wielorodzinne	995.365 m ²	1.000.900 m ²	999.482 m ²
- jednorodzinne	375.828 m ²	385.087 m ²	391.344 m ²
SZACOWANE WPŁYWY ROCZNE* , w tym:	8.670.606 zł	8.750.708 zł	8.798.712 zł
- wielorodzinne	6.218.052 zł	6.228.877 zł	6.251.959 zł
- jednorodzinne	2.452.554 zł	2.521.831 zł	2.546.753 zł

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

*Szacowane wpływy przy uwzględnieniu 100% stopnia ściągальności

Jednocześnie, w związku z koniecznością wprowadzenia zmian w gminnym systemie gospodarowania odpadami i podjęciem przez Radę Miejską w dniu 27.10.2015 r. nowych uchwał kształtujących system - od dnia 18 listopada 2015 r. właściciele nieruchomości zobowiązani byli do składania zmian deklaracji naliczających opłatę. W nowych deklaracjach właściciele nieruchomości naliczali opłaty od gospodarstwa domowego.

Na dzień 31.12.2015 r. złożono:

- 1.379 deklaracji zmieniających, składanych indywidualne (32,82 % wszystkich wymaganych deklaracji indywidualnych),
- 23 deklaracje zmieniające, złożone przez Wspólnoty Mieszkaniowe, (2,43 % wszystkich wymaganych deklaracji, składanych przez wspólnoty).

Termin składania deklaracji zmieniających upłynął 14.01.2016 r.

Windykacja opłat

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Stargardzie wnoszone są co miesiąc „z dołu”. Terminy wpłat ustalono do 15 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, którego opłata dotyczy.

W przypadku opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Zarząd Usług Komunalnych skorzystał z usługi systemu identyfikacji płatności masowych. Każdemu właścicielowi nieruchomości przypisany jest indywidualny numer rachunku bankowego, co znacznie usprawnia weryfikację wnoszonych opłat. Dzięki takiemu rozwiązaniu osiągnięto przejrzystą i usystematyzowaną ewidencję wpływów a przez to szybką identyfikację zaległych płatności oraz obniżenie kosztów systemu poprzez ograniczenie pracy manualnej związanej z przetwarzaniem danych (weryfikowaniem otrzymanych płatności).

Przed terminem wpłaty pierwszej raty zostały dostarczone mieszkańcom informacje o indywidualnym numerze rachunku bankowego z terminami poszczególnych wpłat oraz blankietami dowodów wpłat dla osób, które uiszczają opłatę w formie gotówkowej. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewiduje tego typu rozwiązań (opłatę wnosi się na podstawie złożonej deklaracji lub otrzymanej decyzji), ale dostarczenie przynajmniej raz w roku każdemu właścicielowi nieruchomości informacji o opłatach stanowi swego rodzaju

„przypomnienie” oraz daje możliwość weryfikacji danych dotyczących wnoszonych opłat. Wnoszenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi możliwe jest w następujący sposób:

- w kasie Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie przy ul. Pierwszej Brygady 35 – bez prowizji,
- w bankach, na poczcie i w punktach przyjmowania opłat – za opłatą, według obowiązujących w danej placówce taryf prowizji bankowych,
- w banku PeKaO S.A. obsługującym rachunek bankowy ZUK, w którym prowizja od wpłat gotówkowych w oddziałach tego banku, w przypadku wpłat na konta indywidualne została wynegocjowana na poziomie 0,30 zł,
- w formie przelewów internetowych jednorazowych lub zleceń stałych z rachunków bankowych właścicieli nieruchomości.

Przypis opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujmuje się w księgach rachunkowych za okresy sprawozdawcze na podstawie złożonych deklaracji. Okresem sprawozdawczym w jednostkach budżetowych jest każdy miesiąc w roku obrotowym (zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.U. z 2013 r., poz.289/), czyli okres od stycznia do grudnia. Obowiązek zapłaty ww. opłaty następuje w każdym miesiącu, którego opłata dotyczy, czyli w każdym miesiącu należy dokonać memoriałowo jej przypisu, pomimo tego, że termin jej zapłaty przypada na miesiąc następny. Wysokość dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w 2015 r. została zaplanowana na poziomie kwoty 8.750.000,00 zł, biorąc za podstawę przypis należności za okres od grudnia 2014 r. do listopada 2015 r. W ciągu 2015 roku zostały złożone deklaracje na nowe nieruchomości, w związku z czym, przypis opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2015 r. wyniósł 8.798.712,00 zł, a plan dochodów z tego tytułu pozostał na pierwotnym poziomie.

Kwota zadłużenia mieszkańców z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami na dzień 31.12.2015 r. wyniosła 168.780,00 zł, w tym za 2013 r. – ok.11.200,00 zł, za 2014 r. – ok. 41.020,00 zł i za 2015 r. ok. 116.460,00 zł. W celu zmniejszenia liczby dłużników, umieszczano stosowne informacje na stronach internetowych ZUK i miasta oraz wysyłane były upomnienia. Podjęte działania informacyjne spowodowały, że liczba dłużników zmniejszała się, a przed terminem płatności za grudzień zmniejszyła się. Osiągnięto przy tym wysoki poziom windykacji należności – 99,6 %.

7.3 Upomnienia z tytułu zadłużenia

W 2015 r. wystawionych zostało 1.650 upomnień. Wystawiono upomnienia za IV kwartał 2014 r. Od kwietnia częstotliwość sporządzania upomnień wzrosła ze względu na zmianę przepisów, w myśl których upomnienie powinno być wystawione w momencie osiągnięcia kwoty 116,00 zł, tj. dziesięciokrotności kosztów upomnienia. W związku ze zmianą przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które pozwoliły na prowadzenie egzekucji zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami przez Urzędy Skarbowe, kolejnym etapem czynności windykacyjnych przeprowadzonych przez ZUK było wystawienie tytułów wykonawczych. Zostało przygotowanych 512 tytułów na kwotę 62.086,00 zł i skierowanych do realizacji do Urzędu Skarbowego w Stargardzie. Tytuły wykonawcze obejmowały kwoty zadłużenia za 2013 i 2014 r. oraz początkowego okresu 2015 r.

8 Ważniejsze problemy stwierdzone w trakcie funkcjonowania systemu w 2015r.

Nieporządek wokół miejsc gromadzenia odpadów – niewłaściwe przygotowywanie odpadów do odbioru

Pomimo jasno ustalonych zasad odbioru poszczególnych frakcji odpadów bezpośrednio z nieruchomości, wciąż zauważalnym problemem jest umieszczanie odpadów wielogabarytowych oraz opon w pojemnikach na odpady zmieszane. Umieszczanie tych odpadów w pojemnikach na odpady zmieszane ma negatywny wpływ na przetwarzanie odpadów na instalacji MBP tj. utrudnia pracę na instalacji (zachodzi potrzeba zatrzymania linii sortowniczej dla odpadów zmieszanych w celu ręcznego wysegregowania odpadów wielkogabarytowych), powoduje uszkodzenia i awarie linii sortowniczej oraz wpływa na zmniejszenie poziomu ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji. Oprócz tego, skrajnie niebezpiecznym zjawiskiem jest podrzucanie odpadów niebezpiecznych do wiat śmietnikowych lub w ich okolice. Stwarza to zagrożenie dla mieszkańców, zwłaszcza, że pewne elementy są dodatkowo „rozbiegane” przez osoby trzecie w celach zarobkowych, a zdekompletowane odpady niebezpieczne (np. telewizory, lodówki, lampy, części monitorów) pozostają rozrzucone wokół wiaty. Na tych nieruchomościach gdzie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, ZUK na bieżąco pouczał oraz prowadził działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie postępowania z odpadami oraz wspólnej odpowiedzialności za czystość i porządek we wiatkach śmietnikowych i wokół nich. Dodatkowo ZUK, w lutym 2015r., przekazał zarządom nieruchomości 25.000 egzemplarzy ulotek przypominających o przyjętych zasadach postępowania z odpadami na terenie naszego miasta w celu ich rozpropagowania wśród mieszkańców oraz 6.000 ulotek dla właścicieli domków jednorodzinnych. W 2016r. ZUK zamierza podjąć dodatkowe działania edukacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z wytworzonymi odpadami.

Problem z odbiorem odpadów – brak dostępu do pojemników

Lokalizacja wiat śmietnikowych np. w głębi nieruchomości, może przyczyniać się do utrudnień z dojazdem pojazdów specjalistycznych w celu dokonania odbioru odpadów. Podczas gdy odbiór odpadów zmieszanych może zostać wykonany poprzez ręczne przetransportowanie pojemnika, odbiór odpadów selektywnych wymaga wjazdu pojazdu pod same pojemniki w celu ich opróżnienia. Zazwyczaj problem stwarzają niestety właściciele pojazdów, którzy parkują np. na wjazdach zastawiając dostęp do pojemników uniemożliwiając ich odbiór. W takich przypadkach, każde zgłoszenie o braku odbioru odpadów jest analizowane indywidualnie. Najczęściej właściciele nieruchomości są pouczani o konieczności zapewnienia możliwości bezpośrednio dojazdu do miejsca gromadzenia odpadów oraz braku możliwości odbioru tych odpadów do czasu umożliwienia dojazdu do miejsca gromadzenia tych odpadów. Jeśli problem jest notoryczny, wnioskowane jest do zarządców o podjęcie działań mających na celu namalowanie znaków poziomych np. kopert, które zabezpieczą odpowiednio dużo miejsca na manewr pojazdów specjalistycznych i na bezpieczne dokonanie odbiorów odpadów.

W celu zminimalizowania problemów związanych z zastawianiem miejsc gromadzenia odpadów przez samochody i roszczeń z tym związanych, w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Stargard zaproponowano szczegółowo jak powinno wyglądać miejsce gromadzenia odpadów, a w tym obowiązek zapewnienia przez właściciela nieruchomości bezpośredniego dojazdu pojazdem odbierającym odpady.

Zła jakość makulatury zbieranej w systemie workowym.

Na przełomie 2014/2015 ZZO Stargard zgłosiło ZUK, że w zabudowie jednorodzinnej zbieranie makulatury do jednego worka łącznie z odpadami z tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych, nie spełnia oczekiwanych efektów. Gromadzone w worku tworzywa sztuczne są zanieczyszczone i mokre, co powoduje, że makulatura również staje się zanieczyszczona i mokra, w związku z czym jest nieprzydatna do recyklingu. Aby poprawić jakość uzyskiwanego surowca oraz zapewnić możliwość dalszego przetwarzania makulatury w celu uzyskania wyższych poziomów odzysku, ZUK w 2015r. podjął rozmowy z Operatorem systemu w sprawie wprowadzenia dodatkowego worka (niebieskiego) na opakowania z papieru i tektury. W efekcie, Operator systemu przychylił się do prośby ZUK i od 01.01.2016r. w zabudowie jednorodzinnej odpady z makulatury zbierane są do dodatkowego worka.

Zła jakość selektywnie zbieranych odpadów opakowaniowych

Na etapie analizy systemu za 2015 r. ZZO Stargard zwróciło uwagę na spadek ilości odpadów przekazywanych do recyklingu względem 2014 r., co było spowodowane złą jakością wysegregowania odpadów opakowaniowych.

Z analizy problemu wynika, że pomimo niewielkiego wzrostu tj. o 7% ilości odebranych odpadów opakowaniowych o kodzie 15 01 01, 15 01 02 i 15 01 06 względem 2014r. o 7-15% spadała ilość odpadów przekazywanych do recyklingu, a o 9-39% wzrosła ilość wytwarzanego balastu kierowanego do składowania. W związku z tym, że gmina z roku na rok musi osiągać coraz wyższe poziomy recyklingu odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, konieczne będzie podjęcie działań edukacyjnym w zakresie właściwego segregowania odpadów opakowaniowych.

Worki kompostowalne na odpady zielone

Od 2015r. na wniosek ZZO Stargard odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Miasta Stargard odbywa się przy zastosowaniu worków biodegradowalnych. Po wprowadzeniu przedmiotowych worków okazało się, że nie spełniają one założonych oczekiwań, ponieważ czas rozkładu tych worków wynosi od kilku do kilkunastu miesięcy. Zastosowanie worków biodegradowalnych nadal nie pozwala na otrzymanie dobrej jakości produktu z przekompostowanych odpadów zielonych, co może wpłynąć negatywnie na uzyskanie pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa na wprowadzenie do obrotu środków wspomagających uprawę roślin. W związku z zaistniałą sytuacją, ZZO zawnioskowało o zmianę sposobu gromadzenia odpadów z workowego na pojemnikowy. Ze względu na wysoki koszt wyposażenia wszystkich nieruchomości w dodatkowe pojemniki wspólnie ustalono, że tańszą alternatywą będzie wyposażenie nieruchomości w worki kompostowalne. W związku z tym, ZUK w 2015r. na etapie prac przy zmianie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Stargard, zaproponował zapis mówiący o tym, że odpady zielone należy gromadzić w workach kompostowalnych, zgodnych z przyjętymi normami europejskimi EN 14995 lub 13432. Zastosowanie worków kompostowalnych, których czas degradacji worków w kompostowniach wynosi 20-45 dni, wpłynie korzystnie na jakość uzyskanego produktu – środka poprawiającego właściwości gleby.

9 Wnioski

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w Gminie Miasto Stargard w 2015 r. w pełni zrealizowano zadania gminy w zakresie zarządzania zintegrowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi:

- 1) w wyniku przeprowadzonego w 2014r. postępowania przetargowego zawarto umowę na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na lata 2015-2016; umowa ta funkcjonowała w 2015r. i sprawnie realizowane były jej założenia;
- 2) odpady zagospodarowywane były na podstawie porozumienia na zagospodarowanie odpadów, zawartego z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o.; zapewniono właściwe zagospodarowanie odpadów oraz bieżący nadzór nad realizacją tego zadania,
- 3) zapewniono windykację opłat za gospodarowanie odpadami:
 - prowadzono bieżącą weryfikację złożonych deklaracji oraz nieruchomości w zakresie obowiązku złożenia deklaracji oraz w zakresie prawidłowości danych przyjmowanych do naliczenia opłat w złożonych deklaracjach,
 - zagwarantowano sprawną i bezpieczną obsługę informatyczną systemu,
 - zapewniono bieżące księgowanie wpłat i wystawianie upomnień,
- 4) zapewniono właściwą edukację i informację dot. funkcjonowania systemu,
- 5) zapewniono realizację gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie nieruchomości niezamieszkałych:
 - prowadzono rejestr działalności regulowanej oraz kontrolę spełniania wymagań przez przedsiębiorców, prowadzono sprawozdawczość w wymaganym zakresie,
 - prowadzono bieżącą kontrolę posiadania umów na odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, zapewniono bieżącą współpracę w tym zakresie ze Strażą Miejską;
- 6) podjęto działania mające na celu osiągnięcie zakładanych poziomów odzysku odpadów, w tym:
 - po raz pierwszy osiągnięto wymagany poziom ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania za 2015 r. – 36,2 % na dopuszczalne 50,0 % (w 2013 r. poziom osiągnięty przez Stargard wyniósł 94,7 %, a w roku 2014 r. – 61,6 %); redukcja ilości odpadów ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania została osiągnięta dzięki selektywnej zbiórce odpadów „u źródła”, w tym selektywnej zbiórce odpadów zielonych oraz uruchomieniu w lipcu 2014 r. instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i kompostowni w Łęczycy;
 - osiągnięto wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za rok 2015 – osiągając 20,4 % na wymagane 16,0% (w 2013 r. osiągnięto 10,59 % na wymagane 12,0 %, w 2014 r. –15,4 % na wymagane 14,0%); na wynik ten istotny wpływ miało zwiększanie stopnia i jakości segregacji odpadów komunalnych „u źródła” oraz uruchomienie instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Łęczycy;
 - osiągnięto wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w takim stopniu, jaki zakładany jest do osiągnięcia w 2020 r.; w 2015 r. osiągnięto 100,0 % na wymagane 40,0 % (2013 r. osiągnięto 92,85% na wymagane 36,0 %, w 2014 r. – 94,7 % na wymagane 38,0 %);
- 7) w 2015 r. zmniejszyła się całkowita masa odpadów komunalnych odebranych na obszarze miasta z 30.264,79 Mg w 2014 r. na 26.112,12 Mg w 2015 r. (o 4.152,67 Mg, tj. o 13,7%);

największy spadek ilości odpadów komunalnych odnotowano na nieruchomościach niezamieszkałych, natomiast ilość odpadów komunalnych wytworzonych na nieruchomościach zamieszkałych pozostał na niezmiennym poziomie, przy czym wzrosła ilość odpadów dostarczanych do EKOPUNKTU;

- 8) jeżeli chodzi o rodzaj odpadów, masa odpadów zmieszanych w 2015 r. pozostała na poziomie 2014 r., zarówno wytworzonych na terenie nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych; wzrost ilości odpadów odnotowano głównie w obszarze odpadów opakowaniowych, co jest efektem sprawnie działającego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie i podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców;
- 9) w 2015 r. wzrosła również ilość odebranych odpadów wielkogabarytowych, gruzu i odpadów zielonych; jednocześnie spadła ilość odpadów zbieranych przez gminę z „dzikich” wysypisk; jest to efektem wysiłków gminy, podejmowanych zarówno w celu stworzenia dogodnej oferty odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkałych, jak i podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz kontroli strumienia odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości niezamieszkałych;
- 10) w związku ze zmianą przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach konieczne było dostosowanie przepisów miejscowych, tak aby od 01.01.2016 r. zafunkcjonowała nowa metoda naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi; w 2015 r. nowe rozwiązania zostały sprawnie wdrożone w wyznaczonym terminie, w związku z czym już od 18.11.2015 r. rozpoczęło się przyjmowanie deklaracji zmieniających – naliczających opłatę według nowej metody.

Wybór sposobu zarządzania zintegrowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie za pomocą powołanej do tego jednostki budżetowej miasta pozwala na rzetelne planowanie i realizację wydatków budżetu miasta w zakresie kosztów funkcjonowania systemu. Zapewnia racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi oraz pełną kontrolę nad realizacją zadań w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów.

DYREKTOR
Waldemar Kolasinski

Opracowanie wykonał:
Zarząd Usług Komunalnych
w Stargardzie

Zespół autorski:
Julita Posmyk
Alina Ładniak
Katarzyna Rybaczuk
Waldemar Kolasiński